

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG PODUZEĆA ELEKTROPRIVREDA HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG BOSNE D.D. MOSTAR

2020.

Broj: 01-02-09-11-4-2041-6/20

Sarajevo, srpanj 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	4
II	REZIME DANIH PREPORUKA	6
III	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	7
IV	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI DRUŠTVA	12
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINACIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE	13
7.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	14
7.1	BILANCA USPJEHA	14
7.1.1	Prihodi	14
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	15
7.1.1.2	Financijski prihodi.....	16
7.1.1.3	Ostali prihodi i dobici	16
7.1.2	Rashodi.....	16
7.1.2.1	Poslovni rashodi	16
7.1.2.2	Financijski rashodi	21
7.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	21
7.1.2.4	Rashodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	21
7.1.2.5	Rashodi na osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravaka grešaka iz ranijih godina	21
7.1.3	Financijski rezultat.....	21
7.2	BILANCA STANJA.....	22
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	22
7.2.2	Tekuća sredstva.....	24
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	25
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	25
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	26
7.2.3	Kapital.....	29
7.2.4	Dugoročna rezerviranja	29
7.2.5	Obveze.....	30
7.2.5.1	Dugoročne obveze.....	30
7.2.5.2	Kratkoročne obveze	32
7.2.5.3	Pasivna vremenska razgraničenja	33
7.2.6	Popis sredstava i obveza	33
7.2.7	Izvanbilančna evidencija.....	34
7.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA	34
7.4	IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU	34
7.5	BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	34
8.	JAVNE NABAVE	35
9.	SUDSKI SPOROVI.....	36
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	37
V	PRILOG: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	39
	Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine	40
	Bilanca stanja na 31. 12. 2020. godine.....	42
	Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (Indirektna metoda)	43
	Izvešće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2020. godine.....	45

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene financijske revizije, koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar (u daljem tekstu Društvo)** koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2020. godine, Bilancu uspjeha, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz financijska izvješća, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, financijska izvješća ne prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Društva na 31. 12. 2020. godine, financijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Ispravke vrijednosti potraživanja, evidentirane izravno na teret kapitala u 2020. godini u iznosu od 99.192.526 KM, nisu izvršene sukladno Pravilniku o računovodstvenim politikama i adekvatnom promjenom odredbi MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjena računovodstvenih procjena i pogrešaka, zbog čega ne možemo potvrditi financijski rezultat (točke 7.1.3, 7.2.2.3 i 7.4 Izvješća).**

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo od Društva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeća pitanja:

- **Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2020. godine bio je 0,95, što ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima nije u mogućnosti pravovremeno izmirivati dospelje novčane obveze. Za izmirenje obveza prema dobavljačima u 2019. godini Društvo se zadužilo dugoročnim kreditom od 65.000.000 KM. Tijekom 2020. ostvaren je značajan pad poslovnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultiralo gubitkom od poslovnih aktivnosti (3.568.743 KM), dok su troškovi plaća i ostalih osobnih primanja ostvareni u većem iznosu (1.474.381 KM) (točka 7.1.3 Izvješća);**
- **Na poziciji nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi na 31. 12. 2020. godine iskazano je 93.583.692 KM. Tijekom 2020. godine aktivirano je samo 24.875.194 KM. Stoga ne možemo potvrditi efikasnost realizacije projekata (točka 7.2.1 Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvješća tekućeg razdoblja. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvješća kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima.

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje* utvrdili smo da su u nastavku navedena pitanja, ključna pitanja revizije, koja treba objaviti u našem izvješću:

- Priznavanje prihoda

Društvo je za tekuću godinu iskazalo poslovne prihode u iznosu od 310.005.270 KM. Prihodi od prodaje isporučene električne energije na domaćem tržištu ostvareni su prodajom krajnjim kupcima po cijenama na distribucijskim naponskim nivoima koje utvrđuje Regulatorna komisija za energiju u FBiH (FERK), te prodajom ostalim kupcima na domaćem i inozemnom tržištu na osnovu godišnjih i kratkoročnih ugovora. Priznavanje prihoda uređeno je Pravilnikom o računovodstvenim politikama. Prihodi se prvenstveno ostvaruju prodajom električne energije tarifnim i netarifnim kupcima i trgovanjem električnom energijom. Prihodi od prodaje priznati su u bilanci uspjeha kada je vjerojatno da ekonomske koristi pritiječu u poduzeće i mogu se pouzdano izmjeriti, a kupac je preuzeo kontrolu nad prodanom robom, rizike i koristi od vlasništva nad njom.

Usmjerili smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva. Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje testiranjem prihoda na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se priznaju li se prihodi sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- testiranje potraživanja provjerom konfirmacija sa kupcima Društva;
- testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem razdoblju;
- provjeru ima li evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- procjenu potpunosti i točnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno sukladno zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijska izvješća

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvješća rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvješćivanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih financijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvješćima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvješća tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvješću, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvješćivanja.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvješća **Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2020. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Planom javnih nabava nisu obuhvaćene sve nabave za razdoblje na koje se donosi, zbog čega je tijekom godine Plan mijenjan više puta, te je samo jednom izmjenom uvećana njegova vrijednost za 14.214.150 KM. Pored toga, Društvo nije osiguralo pravičnu i aktivnu konkurenciju svih ponuđača kod javne nabave usluga reklamiranja u iznosu od 200.000 KM, kako je propisano člancima 3. i 54. stav 9. Zakona o javnim nabavama (točka 8. Izvješća).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-ju 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Društva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeća pitanja:

- Naknada zaposlenim, koje se odnose na topli obrok, regres i naknade za vjerske praznike, isplaćene su značajno iznad porezno dopustivih iznosa propisanih Zakonom o porezu na dohodak, što je imalo izravan utjecaj na ostvarene gubitke iz poslovnih aktivnosti u 2020. godini (točka 7.1.2.1 Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih Izvješća, rukovodstvo Društva odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se

sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 30. 7. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić

II REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Odlukom Uprave utvrditi radno vrijeme i korištenje dnevnog odmora, sukladno odredbama Zakona o radu.	točka 4.
2.	Vlada FBiH treba inicirati da Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH usvoji zakonodavna vlast (Dom naroda Parlamenta FBiH).	točka 5.
3.	Prilikom utvrđivanja visine naknada zaposlenima (topli obrok, regres i vjerski praznici), uzeti u obzir financijske pokazatelje, s ciljem ostvarenja pozitivnog financijskog rezultata.	točka 7.1.2.1
4.	Internim aktom utvrditi kriterije za ugovaranje sponzorstva i usluga reklame i izvršiti analizu opravdanosti iskazanih troškova, kako bi se postigli najbolji efekti za Društvo.	točka 7.1.2.1
5.	Uspostaviti registar nekretnina na razini Društva i osigurati vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju za iskazane nekretnine.	točka 7.2.1
6.	Intenzivirati aktivnosti na naplati potraživanja za isporučenu električnu energiju i koristiti sve mehanizme naplate s ciljem smanjenja otpisa potraživanja u narednom periodu.	točka 7.2.2.3
7.	Ispravke vrijednosti potraživanja vršiti sukladno MRS-u 8 i Pravilniku o računovodstvenim politikama.	točka 7.2.2.3
8.	Poduzimati aktivnosti na pravovremenoj realizaciji projekata koji se financiraju iz kreditnih sredstava, kako se ne bi plaćale takse na nepovučena sredstva.	točka 7.2.5.1
9.	Popis potraživanja i obveza Direkcije, sa stanjem na datum bilance, vršiti s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te usklađivati knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, kako nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.	točka 7.2.6
10.	Izvešće o promjenama na kapitalu sastavljati sukladno zahtjevima iz MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjena računovodstvenih procjena i pogrešaka.	točka 7.4
11.	Bilješke uz financijska izvješća sastavljati sukladno zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija financijskih izvješća.	točka 7.5
12.	Planiranju javnih nabava pristupiti sustavno i definirati potrebe za cijelo razdoblje za koje se donosi, sukladno financijskom planu i na način propisan člankom 17. Zakona o javnim nabavama.	točka 8.
13.	Postupak javnih nabava usluga reklamiranja Društva putem nogometnog kluba provoditi sukladno procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama u dijelu osiguranja pravične i aktivne konkurencije svih ponuđača, a kako je propisano člancima 3. i 54. Zakona o javnim nabavama.	točka 8.

III KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru financijske revizije provodi reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija financijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. financijska izvješća, kao i aktivnosti, financijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje financijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o električnoj energiji;
- Zakon o gospodarskim društvima;
- Zakon o javnim poduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Granski kolektivni ugovor elektroprivredne djelatnosti u FBiH;
- Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Javno poduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar ima pravni kontinuitet od 17. 11. 1992. godine, kada je upisano u sudski registar Višeg suda u Mostaru. Na osnovu Rješenja Agencije za privatizaciju u FBiH o odobrenju upisa izvršene privatizacije u sudski registar iz januara 2004. godine, Društvo je upisano u registar Kantonalnog suda u Mostaru pod brojem 1-3177, od kada je nastavilo raditi kao dioničko društvo. Nakon ovog upisa, vršena su usklađivanja upisa u sudskom registru u dijelu djelatnosti Društva, podružnica i ovlaštenih lica za zastupanje.

Temeljni kapital iznosi 736.166.000 KM, od čega je udio državnog kapitala 667.428.152 KM ili 90% i privatiziranog – dioničkog kapitala 68.737.849 KM ili 10%. Podijeljen je na 7.361.660 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 100 KM.

Djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija električne energije, opskrba električnom energijom; trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, uključujući upravljanje elektroenergetskim sustavom; izvoz i uvoz električne energije; te ostale poslovne djelatnosti propisane Statutom Društva, u skladu s važećom Klasifikacijom djelatnosti. Zbog restrukturiranja elektroenergetskog sektora u Bosni i Hercegovini, iz Društva je od marta 2006. godine izdvojena djelatnost prijenosa električne energije. Društvo snabdijeva električnom energijom područje od 35 općina FBiH i opskrbljuje preko 197.000 kupaca (potrošača) električne energije.

Organizacija Društva je složena i organizirana po funkcionalnom i teritorijalnom principu. Organizacijska struktura uspostavljena je kroz organizacijske jedinice: direkcija, proizvodnja, distribucija, opskrba, ekonomski poslovi, pravni poslovi i razvoj. Proizvodnja električne energije vrši se u sedam hidroelektrana (HE): HE Rama, HE Mostar, HE Peć Mlini, HE Mostarsko blato, crpna HE Čapljina, HE Jajce i HE Jajce II, kao i vjetroelektrani Mesihovina. Evidencije o poslovnim aktivnostima vode se u organizacijskim jedinicama: proizvodnja, distribucija i opskrba, dok se distribucijske aktivnosti iskazuju po pojedinim područjima, a izvješćivanje se vrši na razini Društva kao pravnog subjekta.

U Društvo je 31. 12. 2020. godine bilo 2.192 zaposlenih.

Sjedište Društva je u Mostaru, Ulica Kralja Petra Krešimira IV, 6-A.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Društva za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, u razdoblju od studenog 2020. do lipnja 2021. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH proveo je financijsku reviziju Društva za 2017. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o financijskim izvješćima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo je postupilo sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo je o poduzetim aktivnostima u cilju otklanjanja nepravilnosti identificiranih u revizorskom izvješću. Revizijom je konstatirano da su poduzete odgovarajuće mjere, sukladno planiranim aktivnostima.

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- 1) Sistem internih kontrola uspostavljen je sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- 2) Izbor i prijem novih zaposlenika vršen je putem javnog oglašavanja u cilju osiguranja transparentnosti zapošljavanja u Društvu;
- 3) Nije bilo značajnog odstupanja ostvarenja u odnosu na Plan, a Društvo je u ranijem razdoblju izvršilo usklađivanje Plana poslovanja, kako je propisano člankom 24. Zakona o javnim poduzećima u FBiH;
- 4) Na datum bilance vršena je procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost imovine umanjena, odnosno procjena njene nadoknadive vrijednosti, sukladno zahtjevu MRS-a 36 – Umanjenje imovine.

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Vlada FBiH inicirala je da Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH usvoji zakonodavna vlast (oba doma Parlamenta FBiH), ali ga još uvijek nije usvojio Dom naroda Parlamenta FBiH;
- 2) Poduzimaju se aktivnosti na osiguranju potpune dokumentacije o vlasništvu za sve iskazane nekretnine Društva, kao i na njihovoj uknjižbi kod nadležnih sudova, ali još uvijek nisu osigurali potpunu dokumentaciju za sve nekretnine u vlasništvu Društva;
- 3) Postupci javnih nabava provedeni su sukladno procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u dijelu pravilnog odabira postupka nabavke i poštivanja uvjeta za primjenu odabranog postupka nabavke, dok kod više postupaka nije osigurana pravična i aktivna konkurencija svih ponuđača, kako je propisano člancima 3. i 54. Zakona.

Nerealizirane preporuke

- 1) Sačiniti analizu iskazanih troškova reklame i sponzorstva, kao i opravdanosti njihove visine, i na osnovu utvrđenog odrediti kriterije za vrstu i visinu sponzorstva i reklamiranja Društva, radi postizanja najboljih efekata za Društvo;
- 2) Intenzivirati aktivnosti naplate potraživanja za isporučenu električnu energiju, odnosno koristiti sve mehanizme da se smanji ispravka vrijednosti i otpis potraživanja u narednom razdoblju;
- 3) Poduzimati aktivnosti na pravovremenoj realizaciji projekata koji se financiraju iz kreditnih sredstava, kako se ne bi plaćali nepotrebni troškovi po osnovu penala na nepovučena sredstva;
- 4) Bilješke uz financijska izvješća sastavljati sukladno zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija financijskih izvješća, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Nije usvojen Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH, zbog čega se Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije ne može aktivno uključiti u davanje konsultacija i smjernica oko provođenja Programa prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH;
- 2) Nije usvojen Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH, zbog čega Uprava nije izradila Plan aktivnosti za prestrukturiranje Društva.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 13 preporuka, od čega je šest novih i sedam preporuka koje su već date u Izvješću o financijskoj reviziji za 2017. godinu (četiri nerealizirane i tri djelomično realizirane).

Financijska izvješća Društva za godinu završenu 31. 12. 2020. revidirao je drugi revizor („FACT revizija“ d.o.o. Zagreb i „n.Consulting“ d.o.o. Sarajevo), koji je izrazio nemodificirano mišljenje o tim financijskim izvješćima 30. 4. 2021. godine.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Cilj sustava unutarnjih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, sukladno važećoj regulativi.

Financijsko upravljanje i kontrola

Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹, Pravilnik o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH² i Standardi unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH³ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola na temelju COSO modela⁴.

Rukovodstvo Društva odgovorno je za uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utječe na funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sustava unutarnjih kontrola, kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se temelje financijska izvješća i njihova usuglašenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni temelj za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacijske strukture i donošenje kvalitetnih unutarnjih akata. Organizacija Društva utvrđena je Statutom koji je donijela Skupština 2016. godine, a detaljno je razrađena Pravilnicima o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta po organizacijskim jedinicama. Sva radna mjesta iskazana su po organizacijskim jedinicama Društva u posebnom dodatku: Sistematizacija poslova i radnih zadataka – radna mjesta, koji je dio Pravilnika o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta organizacijskih jedinica. Prema prezentiranim podacima, na razini Društva sistematizirano je 2.457 izvršitelja, a na 31. 12. 2020. godine bilo je 2.192 zaposlenika, što je u odnosu na stanje krajem prethodne godine više za sedam zaposlenika.

---

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

² „Sl. novine FBiH“, broj 6/17

³ „Sl. novine FBiH“, broj 75/16

⁴ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definiraju unutarnju kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost financijskog izvješćivanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata koji uređuju interne postupke, procedure i kontrole, i to: Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o radu, Pravilnik o nabavama i drugi. Donesene su i procedure, politike i uputstva kojima je uređeno postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka. Unutarnji akti temelj su za uspostavljanja funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola.

Pravilnikom o radu utvrđeno je da puno radno vrijeme traje 40 sati sedmično i da zaposlenik ima pravo na odmor od 30 minuta u toku dnevnog rada, koji ne može biti na početku i na kraju radnog vremena, a vrijeme i način korištenja dnevnog odmora utvrđuje se odlukom direktora.

Odlukom Uprave iz 2015. godine o utvrđivanju dnevnog radnog vremena propisano je radno vrijeme u trajanju od osam sati. Uvidom u evidenciju o radnom vremenu utvrđeno je da zaposlenici koriste dnevni odmor na način da je on uključen u propisano dnevno radno vrijeme od osam sati, što nije sukladno članku 44. točka (3) Zakona o radu, kojim je propisano da se odmor u trajanju od 30 minuta ne uračunava u radno vrijeme. **S tim u vezi, Odluka Uprave u ovom dijelu nije usuglašena sa Zakonom o radu, niti smo se uvjerali da je obračun i isplata plaća zaposlenicima vršena sukladno članku 44. točka (3) Zakona o radu.**

Preporuka:

- **Odlukom Uprave utvrditi radno vrijeme i korištenje dnevnog odmora, sukladno odredbama Zakona o radu.**

Društvo je odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Sačinjeno je izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu. U izvješću su navedene mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj financijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama (kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, praćenje i procjena sustava).

Organi upravljanja

Prema Statutu, organi upravljanja i rukovođenja su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava kao organi upravljanja, te Odbor za reviziju.

Skupštinu Društva čine dioničari. Osnivač Društva je Vlada FBiH, koja ima najveći broj dionica, sa glasačkom moći srazmjerno učešću u temeljnom kapitalu Društva. Ispred državnog kapitala punomoćnica ispred Vlade FBiH je Jasmina Pašić. Održane su dvije sjednice na kojima se, između ostalog, odlučivalo o razrješenju starog i imenovanju novog Nadzornog odbora, usvajanju Plana poslovanja 2020. – 2022., kao i usvajanju godišnjih izvješća Društva za 2019. godinu.

Nadzorni odbor sastoji se od sedam članova. Šest članova ispred državnog kapitala su: Božo Perić – predsjednik i članovi Zoran Buntić, Ivo Vincetić, Ivica Krivić, Alija Fitozović i članica Karmela Miletić. Jednog od članova može birati predstavnik radnika. Članove Nadzornog odbora imenovala je Skupština Društva 25. 2. 2020. godine, a po prethodnoj saglasnosti Vlade FBiH, na razdoblje od četiri godine. Rad Nadzornog odbora odvijao se na devet održanih sjednica tijekom 2020. godine.

Upravu Društva čini generalni direktor Marinko Gilja i šest izvršnih direktora, i to: Zoran Tabak za proizvodnju električne energije; Ilija Bakalar za distribuciju električne energije; Ivica Prskalo za opskrbu električnom energijom; Ante Tutiš za ekonomske poslove; Robert Lesko za pravne poslove i Drago Bago za razvoj. Upravu je imenovao Nadzorni odbor 28. 2. 2020. godine, na razdoblje od četiri godine. Tijekom godine održana je 41 sjednica Uprave.

Odbor za reviziju imenovao je Nadzorni odbor, a Skupština potvrdila 3. 12. 2019. godine na razdoblje od četiri godine. Čine ga predsjednik Vedran Smiljanić i članice Slavica Aničić i Marina Bradara. Odbor za reviziju održao je 11 sjednica, sačinjavao i dostavljao Upravi i Nadzornom odboru izvješća o svom radu i informirao o revizijskim izvješćima Odjela za Internu reviziju.

Unutarnja revizija

Društvo ima uspostavljen Odjel interne revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁵. Pravilnikom o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta u odjelu unutarnje revizije predviđena su četiri zaposlenika, i to jedan vodeći i tri interna revizora. U Odjelu su zaposlena dva revizora: jedan vodeći i jedan interni revizor. Izrađena je Studija rizika i godišnji plan rada za 2020. godinu. Za revidiranu godinu planirano je i izvršeno šest revizija (procedura sigurnosti i zaštite na radu; javnih nabava; tekućeg održavanja građevinskih objekata i opreme; planiranja, realizacije i kontrole evidentiranja prihoda; izrade financijskih izvješća i revizija obračuna plaća i drugih naknada). Sačinjena su izvješća o realizaciji preporuka danih u ranijim izvješćima. Provedenim revizijama nisu konstatirani značajni propusti.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

Zakonom o električnoj energiji⁶ utvrđene su elektroprivredne djelatnosti: proizvodnja, distribucija, snabdijevanje i trgovina električnom energijom. Elektroprivredne djelatnosti obavljaju elektroenergetski subjekti koji posluju sukladno Zakonu o gospodarskim društvima⁷ i koji su registrirani za obavljanje bar jedne od navedenih djelatnosti, uz dozvolu Regulatorne komisije.

Djelatnost Društva je proizvodnja, distribucija, snabdijevanje i trgovanje električnom energijom, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, izvoz i uvoz električne energije.

Zakon o električnoj energiji nalaže da: „Elektroenergetski subjekt koji obavlja dvije ili više elektroprivrednih djelatnosti, ili uz elektroprivrednu djelatnost obavlja i drugu djelatnost, dužan je te djelatnosti obavljati funkcionalno razdvojeno.“ Funkcionalno razdvajanje utvrđeno je člankom 14. Zakona i uključuje:

I – razdvajanje računa u internom računovodstvu vertikalno integriranog društva na način da:

1. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i trgovine električnom energijom,
2. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za druge neelektroprivredne djelatnosti koje obavlja,
3. sačini i objavi odvojena financijska i druge izvješća za svaku elektroprivrednu i neelektroprivrednu djelatnost odvojeno, a prema propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija.

II – Razdvajanje poslovnog upravljanja s ciljem:

1. osiguranja odvojenog poslovnog upravljanja različitim elektroprivrednim djelatnostima kojima se osigurava razdvojeno i neovisno ostvarivanje međusobnih komercijalnih interesa,
2. osiguranja uvjeta da lica koja su u upravljačkoj strukturi u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu biti članovi u upravljačkoj strukturi vertikalno integriranog društva,
3. osiguranja uvjeta da lica zaposlena u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu obavljati poslove u drugoj elektroprivrednoj djelatnosti.

S ciljem realizacije navedenog, Uprave Društva i Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Vlade FBiH poduzimali su aktivnosti na donošenju Programa restrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH (u daljem tekstu Program). U ranijem razdoblju, od 2014. do 2020. godine, Vlada FBiH razmatrala je i donosila odluke o usvajanju Programa, koje su prosljeđene Parlamentu FBiH na razmatranje i usvajanje.

Parlament FBiH je u travnju 2018. godine razmatrao Program i donio zaključak da se vrati na doradu Vladi FBiH, pošto su svi rokovi već odavno istekli. Na osnovu zaključka, Parlament FBiH preko resornog ministarstva zadužio je Elektroprivredu HZ HB d.d. Mostar i Elektroprivredu BiH d.d. Sarajevo da najkasnije do 23. 5. 2018. godine dostave prijedloge dopuna Programa s ciljem njegovog ažuriranja.

⁵ „Sl. novine FBiH“, broj 47/08 i 101/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, broj 66/13, 94/15

⁷ „Sl. novine FBiH“, broj 81/15

Društvo je 15. 6. 2018. godine dostavilo Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije prijedloge izmjena i dopuna Programa, a Vlada FBiH je tek 22. 8. 2019. godine Odlukom donijela Program i prosljedila ga Parlamentu FBiH na razmatranje i davanje suglasnosti. Iz parlamentarne procedure povučen je u oktobru 2019. godine radi dodatnih izmjena i dopuna, a Društvo je 13. 11. 2019. godine dostavilo svoje prijedloge izmjena i dopuna Programa. Predloženo je, između ostalog, da se Faza 1 Programa odnosi isključivo na izdvajanje Operatera distributivnog sustava (ODS) iz vertikalno integriranog poduzeća, bez širenja obuhvata na izdvajanja drugih elektroprivrednih djelatnosti.

Vlada FBiH je 12. 12. 2019. godine Odlukom donijela Program, a Predstavnički dom Parlamenta FBiH je 29. 1. 2020. godine dao suglasnost na njega, uz usvajanje zaključka da se produži rok za realizaciju prve i druge faze prestrukturiranja. Na ovaj Program Dom naroda Parlamenta FBiH nije dao suglasnost, zbog čega nije otpočela njegova primjena.

Zbog svega navedenog, predviđeno prestrukturiranje elektroenergetskog sustava nije provedeno na način predviđen Zakonom o električnoj energiji u FBiH. Nije otpočela njegova primjena jer Dom naroda Parlamenta FBiH nije dao suglasnost na Program, zbog čega je potreban dodatni angažman Vlade FBiH na iniciranju Parlamenta FBiH za davanje suglasnosti na Program.

Preporuka:

- ***Vlada FBiH treba inicirati da Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH usvoji zakonodavna vlast (Dom naroda Parlamenta FBiH).***

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINACIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE

Trogodišnji Plan poslovanja za razdoblje 2020. – 2022. Uprava Društva sačinila je 30. 1. 2020. godine. Nadzorni odbor je 7. 2. 2020. godine razmatrao i prosljedio Skupštini Prijedloga plana, koji je usvojen 25. 2. 2020. godine. Sačinjen je na temelju planova organizacijskih jedinica Društva, plana proizvodnje, potrošnje i nabave električne energije, sukladno Elektroenergetskoj bilanci za 2020. – 2022. godinu. Planom su obuhvaćeni planirani prihodi i rashodi, sukladno elektroenergetskoj bilanci i ostvarenim приходima i rashodima iz prethodnog razdoblja, plan zaposlenih, investicijska ulaganja, otpлата kredita, raspodjela dobiti, te kapitalni izdaci i način njihovog financiranja. Uredu za reviziju dostavljen je 9. 3. 2020. godine.

Društvo je planiralo prijem 72 nova zaposlenika, dok će 46 zaposlenih ostvariti pravo na mirovinu, a za tri je istekao pripravnički staž, što predstavlja povećanje broja zaposlenih za 13.

Predviđena su investiranja po organizacijskim cjelinama u ukupnom iznosu od 168.289.776 KM, koja će se financirati iz vlastitih izvora (77.396.676 KM), kredita (80.493.100 KM) i ostalih izvora (10.400.000 KM).

Planom poslovanja nije predviđeno snabdijevanje električnom energijom kupca „Aluminij“ d.d. Mostar, te su iz tog razloga planirani prihodi značajno niži u odnosu na prošlu godinu.

Elektroenergetska bilanca Društva predstavlja godišnji plan proizvodnje i potrošnje električne energije na području koje pokriva Društvo, te kupoprodaje električne energije. Elektroenergetska bilanca za razdoblje 2020. – 2022. godine sačinjena je na temelju procjene ostvarenja u 2019. godini, te očekivane proizvodnje hidroelektrana i prognozirane potrošnje električne energije za to razdoblje. Za 2020. godinu ukupno je planirana raspoloživa energija od 2.515,4 GWh, a ostvarena od 2.412,34 GWh, očekivana potrošnja bila je 1.680,4 GWh, a ostvareno je 1.482,37 GWh i očekivana prodaja bila je 835 GWh, a ostvareno je 895,75 GWh.

Planirani i ostvareni pokazatelji financijskog poslovanja daju se u tabeli:

u KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2019. god.	Plan za 2020. god.	Ostvareno u 2020. god.	Indeks (5/3)x100	Indeks (5/4)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	489.692.549	336.247.800	326.901.118	66,8	97,2
II	Rashodi	487.220.127	334.180.600	326.079.235	66,9	97,6
III	Dobit prije poreza (I-II)	2.472.422	2.067.200	821.883	33,2	39,8

Ukupan prihod Društva ostvaren je u iznosu od 326.901.118 KM i u odnosu na plan manji je za 2,8%. Najznačajnije odstupanje ostvarenih prihoda od planiranih odnosi se na ostvarene prihode od prodaje učinaka na stranom tržištu (planirano 19.300.400 KM, a ostvareno 4.577.531 KM).

Ukupni rashodi Društva iznose 326.079.235 KM, što je u odnosu na plan rashoda manje za 2,4%. Najznačajnije odstupanje ostvarenih rashoda u odnosu na plan odnosi se na povećanje nabavne vrijednosti električne energije za 15.342.555 KM u odnosu na planirane troškove nabave od 51.610.900 KM. Smanjenje proizvodnje električne energije od 20% u odnosu na planiranu proizvodnju uzrokovalo je povećanje ovih troškova.

Društvo je ostvarilo poslovni rezultat (dobit) u iznosu od 821.883 KM.

7. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Godišnja financijska izvješća za 2020. godinu izrađena su i dostavljena nadležnim organima i institucijama, sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Nadzorni odbor je 24. 5. 2021. godine donio Odluku o usvajanju Izvješća Uprave Društva o poslovanju za 2020. godinu po godišnjem obračunu i Izvješća neovisnog revizora.

7.1 BILANCA USPJEHA

7.1.1 Prihodi

U Godišnjim financijskim izvješćima za 2020. godinu iskazani su prihodi u iznosu od 326.905.584 KM. Struktura ostvarenih prihoda revidirane i prethodne godine dana je u tabeli:

	1. 1. - 31. 12. 2020.	1. 1. - 31. 12. 2019.
PRIHODI	326.901.118	489.692.549
Poslovni prihodi	310.005.270	465.146.918
Prihodi od prodaje učinaka	305.706.106	459.226.854
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	12.632
Ostali poslovni prihodi	4.299.164	5.907.432
Financijski prihodi	1.824.177	1.250.192
Ostali prihodi i dobiti	15.066.960	23.271.084
Prihodi iz osnove usklađivanja vrijednosti	1	6.286
Prihodi iz osnove promjene računovodstvene politike	4.710	18.069

Priznavanje prihoda uređeno je Pravilnikom o računovodstvenim politikama. Prvenstveno se ostvaruju prodajom električne energije tarifnim i netarifnim kupcima i trgovanjem električnom energijom. Prihodi od prodaje priznati su u bilanci uspjeha kada je vjerojatno da ekonomske koristi pritiječu u poduzeće i mogu se pouzdano izmjeriti, a kupac je preuzeo kontrolu nad prodanom robom, rizike i koristi od vlasništva nad njom.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 310.005.270 KM i odnose se na: prihode od prodaje isporučene električne energije na domaćem tržištu (301.128.575 KM), prihode od prodaje isporučene električne energije na stranom tržištu (4.577.531 KM) i ostale poslovne prihode (4.299.164 KM).

Prihodi od prodaje isporučene električne energije na domaćem tržištu ostvareni su prodajom krajnjim kupcima po cijenama na distribucijskim naponskim nivoima koje utvrđuje Regulatorna komisija za energiju u FBiH (FERK), te prodajom ostalim kupcima na domaćem i inozemnom tržištu na osnovu godišnjih i kratkoročnih ugovora.

Struktura fakturirane električne energije po kategorijama kupaca na distribucijskim naponskim nivoima daje se u tabeli:

	Naponska razina	I – XII 2019. godine			I – XII 2020. godine		
		Fakturirano MWh	Fakturirano KM	Cijena el. energije pf/KWh	Fakturirano MWh	Fakturirano KM	Cijena el. energije pf/KWh
I	Aluminij d.d.	567.048	85.130.874	15,01	0	0	0
II	Željeznice FBiH	4.360	879.493	20,17	3.340	684.170	20,48
III	F.L. WIND d.o.o.	399	126.820	31,77	23	13.107	56,90
IV	B.S.I. d.o.o.	0	0	0	13.862	1.624.531	11,72
V	Izvoz	281.158	29.274.654	10,41	39.477	4.577.531	11,60
VI	Kupci trgovina unutar BiH	1.196.415	127.366.952	10,65	720.191	79.232.239	11,00
VII	Obnovljivi izvori OIEiUK (VE Mesihovina)	71.162	7.743.959	10,88	147.502	16.190.502	10,98
VIII	SN opskrba (srednji napon)	266.924	31.678.131	11,87	255.436	31.028.865	12,15
1	Ostala potrošnja	287.624	55.285.168	19,22	264.015	51.874.101	19,65
2	Domaćinstva	688.250	107.231.139	15,58	676.288	106.638.831	15,77
3	Javna rasvjeta	27.635	5.086.606	18,41	27.405	5.083.360	18,55
X	NN opskrba (niski napon) (1+2+3)	1.003.509	167.602.913	16,70	967.708	163.596.292	16,91
XI	Ukupno (od I do X)	3.390.975	449.803.795	13,26	2.147.540	296.947.237	13,83

Tijekom revidirane godine proizvedeno je 1.681,43 GWh električne energije, što je 81,6% planirane proizvodnje, dok je nabava na tržištu električne energije iznosila 857,39 GWh.

Prihodi od prodaje električne energije ostvareni su isporukama za preko 197.000 kupaca (potrošača) električne energije. Prihodi od prodaje kućanstvima iskazani su u iznosu od 106.638.831 KM, a za ostale distributivne kupce u iznosu od 51.874.101 KM. Prihodi od trgovine električnom energijom i izvoz iznosili su 79.232.239 KM. Najvećim dijelom ostvareni su od kupaca: GEN-I Sarajevo (24.205.479 KM), LE Trading BH Banja Luka (15.275.493 KM), ITC Široki Brijeg (4.507.868 KM), ALPIQ Energija BH Sarajevo (3.470.900 KM), dok se prodaja na distribucijskoj razini odnosila na JP Elektroprivredu BiH (17.994.255 KM) i Elektroprivredu RS (1.018.674 KM). Prihodi od prodaje električne energije iz obnovljivih izvora (16.190.502 KM) odnose se na proizvedenu i prodanu električnu energiju vjetroelektrane Mesihovina.

Prodaja i kupovina električne energije vršena je na temelju kratkoročnih ugovora, sukladno Pravilniku o trgovanju električnom energijom i Odluci o ovlaštenjima i uvjetima za kratkoročnu trgovinu električnom energijom. Trgovina električnom energijom odvija se svakodnevno, nakon što se sagleda njena moguća proizvodnja i potrošnja. U slučaju kada je projicirana veća proizvodnja od potrošnje, vrši se prodaja, a u obrnutom slučaju vrši se kupovina električne energije, kako bi se uravnotežila njena potrebna količina. Prodaja je vršena na način da se upućuje obavijest, elektronskim putem, na adrese potencijalnih kupaca za prodaju utvrđenih viškova električne energije. Potencijalni kupci u ostavljenom roku dostavljaju ponude elektronskim putem, te se nakon isteka roka utvrđuje koja je ponuda najpovoljnija i potvrđuje se prodaja kupcu sa najpovoljnijom ponudom. Na isti način vršena je i kupovina električne energije od dobavljača.

Prema podacima iz Analize energije, za razdoblje od siječnja do prosinca 2020. godine ostvarena je pozitivna razlika kod trgovanja električnom energijom. Prosječna cijena kod kratkoročnih ugovora pri kupovini iznosila je 59,47 KM/MWh, a prosječna prodajna cijena iznosila je 108,73 KM/MWh. Prosječna cijena kupovine električne energije na osnovu svih ugovora u tekućoj godini iznosila je 109,96 KM/MWh, dok je prosječna prodajna cijena bila 110,16 KM/MWh.

7.1.1.2 Financijski prihodi

Financijski prihodi iskazani su u iznosu od 1.824.177 KM i odnose se na prihode od kamata i pozitivne tečajne razlike.

7.1.1.3 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani su u iznosu od 15.066.960 KM i odnose se najvećim dijelom na prihode od: ukidanja rezerviranja za sudske sporove (3.752.837 KM), ukidanja rezerviranja za otpremnine (3.797.766 KM), ukidanja rezerviranja za jubilarne naknade (2.365.190 KM), naplaćena ranije otpisana potraživanja (2.220.842 KM) i ukidanja rezerviranja za neiskorišteni dio godišnjeg odmora (1.971.001 KM).

Na datum bilance vršeno je rezerviranje za otpremnine i jubilarne nagrade na temelju aktuarskog izračuna i sukladno zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih. Izvršeno je usuglašavanje iskazanih stanja rezerviranja sa izračunima iz Izvješća aktuara za 2020. godinu i po tom osnovu iskazani su prihodi od otpremnina (3.797.766 KM) i jubilarnih nagrada (2.365.190 KM). Pored toga, Društvo vrši rezerviranje za neiskorištene dane godišnjeg odmora shodno zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih na osnovu evidencija Društva. Nakon izračuna rezerviranja za tekuću godinu, izvršeno je ukidanje rezerviranja iz ranijeg razdoblja. Istovremeno, temeljem primjene MRS-a 19 Društvo iskazuje odgovarajuće pozicije rashoda i razgraničenja, što je opisano u odgovarajućim dijelovima Izvješća.

7.1.2 Rashodi

U financijskim izvješćima iskazani su ukupni rashodi prema sljedećoj strukturi:

	u KM	
	1. 1. - 31. 12. 2020.	1. 1. - 31. 12. 2019.
RASHODI	326.079.234	487.220.127
Poslovni rashodi	313.574.013	412.378.503
Nabavna vrijednost prodane robe	66.953.455	139.838.915
Materijalni troškovi	4.762.215	5.083.272
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	100.947.270	99.472.889
Troškovi proizvodnih usluga	39.196.648	45.366.873
Amortizacija	61.175.036	61.853.394
Troškovi rezerviranja	5.206.050	9.196.030
Nematerijalni troškovi	35.333.339	51.567.130
Financijski rashodi	4.359.783	8.765.521
Ostali rashodi i gubici	4.365.402	53.069.025
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti	162.601	490.218
Rashodi iz osnova promjena račun. politika i ispravke greški	3.617.435	12.516.860

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 313.574.013 KM i čine ih: nabavna vrijednost prodane robe, materijalni troškovi, troškovi plaća i ostalih osobnih primanja, troškovi proizvodnih usluga, amortizacija, troškovi rezerviranja i nematerijalni troškovi.

Nabavna vrijednost prodane robe

Nabavna vrijednost prodane robe iskazana je u iznosu od 66.953.455 KM, a odnosi se na troškove nabave električne energije na domaćem i stranom tržištu, međukompanijsku razmjenu i nabavu iz obnovljivih izvora energije. Tijekom poslovne godine vršene su nabave električne energije kupovinom na tržištu, kupovinom na prijenosnom i distributivnom nivou i kupovinom obveznog udjela otkupa električne energije iz obnovljivih izvora energije. Društvo nije u obvezi primjenjivati Zakon o javnim nabavama jer je tržište električne energije otvoreno za konkurenciju u segmentu proizvodnje i opskrbe električnom energijom kupaca II reda. Kupovina i prodaja električne energije vrši se na temelju zaključenih godišnjih ugovora (kupovina na distribucijskom nivou, kupovina iz obnovljivih izvora i kupovina za univerzalnu uslugu) i kratkoročnih ugovora koji se zaključuju na dnevnoj, tjednoj i mjesečnoj razini. Trgovanje električnom energijom obavlja se svakodnevno. Društvo je u tijeku poslovne godine nabavljalo električnu energiju putem: kupovine na domaćem tržištu (34.712.913 KM), međukompanijske razmjene na domaćem tržištu (17.343.981 KM), obnovljivih izvora (9.232.494 KM), kupovine na ino tržištu (4.969.846 KM) i međukompanijske razmjene na stranom tržištu (694.221 KM).

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 4.762.215 KM, a odnose se na: utrošene sirovine i materijal (1.579.345 KM), energiju i gorivo (898.645 KM), rezervne dijelove (1.650.025 KM), i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma (634.200 KM).

Pravilnikom o računovodstvenim politikama iz 2020. godine, trošak zaliha se obračunava po metodi prosječne ponderirane cijene, a sitan alat i inventar, autogume i zaštitna oprema se otpisuju 100% prilikom stavljanja u upotrebu.

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja iskazani su u iznosu od 100.947.270 KM i predstavljaju 32,19% ukupnih poslovnih rashoda, a njihova struktura je:

	u KM
Troškovi plaća i ostalih primanja	100.947.270
Troškovi plaća	69.409.342
Troškovi naknada plaća	12.527.946
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	79.867
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih (topli obrok, prijevoz i drugo)	18.406.994
Troškovi naknada članovima odbora, komisija	253.474
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	269.647

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih iskazani su u iznosu od 81.937.288 KM i odnose se na: neto plaće, doprinose i porez na dohodak. Izvršen je uvid u obračun i isplatu plaća i naknada plaća za listopad i prosinac 2020. godine.

Obračun i isplata plaća i naknada vrši se u skladu sa Zakonom o radu, Granskim kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u FBiH, Pravilnikom o radu (od studenog 2016. godine), Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji (od prosinca 2019. godine, uz izmjene i dopune od veljače 2020. godine), Pravilnicima o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta (od veljače 2020. godine), Pravilnikom o plaćama (od kolovoza 2018. godine, uz izmjene i dopune od veljače 2020. godine) i ugovorima o radu.

Pravilnicima o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta po organizacijskim jedinicama Društva uređena je unutarnja organizacija poslova i radnih mjesta, dok su Pravilnikom o plaćama tipizirane grupe složenosti poslova i utvrđeni elementi za određivanje osnovne plaće, po kojem je osnovna plaća zaposlenika proizvod najniže bruto satnice, koeficijenta složenosti poslova i ostvarenog fonda radnih sati. Najniža neto satnica utvrđena je u iznosu od 2,82 KM, odnosno 4,30 KM u bruto iznosu, a koeficijenti složenosti poslova kreću se od najnižeg: 1, do 5,4 za najsloženije poslove. Tijekom 2020. godine bruto satnica je utvrđivana kvartalno, odlukama Uprave Društva, i iznosila je 4,30 KM.

Plaća Uprave Društva utvrđena je Zakonom o plaćama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija FBiH⁸. Plaća generalnog direktora iznosi pet prosječnih plaća u FBiH, a plaća izvršnih direktora iznosi 4,5 prosječne plaće isplaćene u Federaciji FBiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Najviša u Društvu je plaća generalnog direktora i za prosinac je iznosila 6.480 KM (sa uključenim minulim radom i prije poreza na dohodak), najniža je 632 KM, a prosječna plaća na nivou Društva iznosi 1.764 KM.

Troškovi službenih putovanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 79.867 KM i odnose na dnevnice u zemlji i inostranstvu (40.145 KM), prijevoz i smještaj u zemlji i inostranstvu (33.921 KM), te ostale troškove službenih putovanja (putarine, mostarine, boravišne takse) (5.801 KM).

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su u iznosu od 18.406.994 KM, a čine ih:

	u KM
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	18.406.994
Topli obrok	8.638.779
Prijevoz zaposlenika na posao i sa posla	1.712.538
Regres za godišnji odmor	2.996.924
Otpremnine	471.108
Jubilarnе nagrade	850.496
Pokloni djeci	111.100
Jednokratne pomoći umirovljenicima	222.818
Novčane pomoći	772.995
Naknade za vjerske blagdane	2.519.314
Stručno usavršavanje i stručna literatura	110.922

Topli obrok iskazan je u iznosu od 8.638.779 KM, a obračunava se na temelju mjesečnih odluka Uprave Društva u visini od 2% prosječne mjesečne plaće u FBiH, sukladno odredbama Pravilnika o plaćama. Na iznos toplog obroka iznad 1% obračunati su i plaćeni pripadajući doprinosi. Granskim kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u FBiH propisano je da se radniku isplaćuje naknada za prehranu tokom rada po danu u iznosu od 13,60 KM nakon oporezivanja, za prvi kvartal primjene ovog ugovora, uz obavezu poslodavca da tromjesečno vrši usklađivanja naknade za topli obrok u skladu sa kretanjem prosječne neto plaće u FBiH a prema podacima Federalnog zavoda za statistiku. Društvo je vršilo usklađivanje naknade za topli obrok u iznosu od 2% prosječne plaće u FBiH.

Prijevoz zaposlenika iskazan je u iznosu od 1.712.538 KM i odnosi se na usluge prijevoza na posao i s posla. Društvo isplaćuje naknadu troškova za prijevoz na posao i s posla zaposlenicima čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada više od dva kilometra, s gornjom granicom do sedamdeset kilometara, a u visini troškova prijevoza javnim, odnosno gradskim prometom. Ako zaposlenik stanuje u mjestu koje nema reguliran javni prijevoz, naknada troškova prijevoza ostvaruje se u visini cijene karte najbližega mjesta sa reguliranim javnim prijevozom.

Regres za godišnji odmor zaposlenika iskazan je u iznosu od 2.996.924 KM. Obračun i isplata naknade za regres izvršena je na osnovu Odluke Uprave Društva od 30. 4. 2020. godine u iznosu od 1.000 KM po zaposlenom. Na iznos iznad 50% prosječne plaće ostvarene u FBiH obračunati su i plaćeni pripadajući doprinosi. Granskim kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u FBiH propisano je da radniku pripada regres za korištenje godišnjeg odmora u iznosu najmanje 50% prosječne plaće ostvarene u FBiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku Federalnog zavoda za statistiku, a Društvo je Pravilnikom o plaćama na istovjetan način propisalo pravo zaposlenika na regres. **Odluka o visini naknade za regres u iznosu od 1.000 KM po zaposlenom značajno je viša od minimalno propisanog iznosa.**

Otpremnine za odlazak u penziju isplaćuju se u visini šest prosječnih plaća radnika ostvarenih u prethodna tri mjeseca. Jubilarne nagrade za ostvareni radni staž za svakih pet godina isplaćene su u iznosu od 0,5 do 2,5 prosječne mjesečne plaće u FBiH. Na isplaćene otpremnine i jubilarne nagrade obračunati su i plaćeni pripadajući doprinosi.

⁸ „Sl. novine FBiH“, broj 12/09

Naknade za vjerske praznike iskazane su u iznosu od 2.519.314 KM. Na temelju Odluke Uprave Društva od 4. 12. 2020. godine utvrđena je naknada od 800 KM po zaposlenom. Na iznos iznad 30% prosječne plaće ostvarene u FBiH obračunati su i plaćeni doprinosi. Granskim kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u FBiH propisano je da će se na inicijativu sindikata zaključiti poseban sporazum kojim će se definirati isplate naknada za državne, nacionalne, vjerske praznike ili Dan Društva za radnike i dodjela darova za njihovu djecu. Nezavisni sindikat Društva je 15. 4. 2020. godine uputio inicijativu prema Upravi Društva, a na osnovu koje je 23. 4. 2020. godine potpisan sporazum kojim su propisani iznosi naknada za vjerske praznike od 800 KM, za djecu radnika 50 KM povodom blagdana svetog Nikole, te 60.000 KM za financiranje susreta radnika. **Odluka o visini naknade za vjerske praznike u iznosu od 800 KM značajno je viša od iznosa koji su porezno dopustivi za ovu vrstu naknade zaposlenicima.**

Iako su naknade zaposlenima (14.155.017 KM) utvrđene sporazumom sa sindikatom (topli obrok, regres i vjerski praznici), isplaćene su značajno iznad porezno dopustivih, sukladno Zakonu o porezu na dohodak. Društvo prilikom isplata ovih naknada nije uzelo u obzir značajan pad prihoda u odnosu na prethodnu godinu, a isplate ovih naknada iznad porezno dopustivih imale su izravan utjecaj na ostvarene gubitke iz poslovnih aktivnosti u 2020 godini.

Preporuka:

- **prilikom utvrđivanja visine naknada zaposlenima (topli obrok, regres i vjerski praznici), uzeti u obzir financijske pokazatelje, s ciljem ostvarenja pozitivnog financijskog rezultata.**

Naknade članovima odbora i komisija iskazane su u iznosu od 253.474 KM, od čega su naknade članovima Nadzornog odbora 139.522 KM, Odbora za reviziju 36.276 KM, direktoru interne revizije 13.952 KM, članovima Skupštine 1.227 KM i Sindikatu 62.497 KM. Naknada za rad Nadzornog odbora Društva utvrđena je Zakonom o plaćama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija FBiH. Visine naknada definirane su odlukama Društva, i to predsjedniku Nadzornog odbora dvije prosječne plaće u FBiH, predsjedniku Odbora za reviziju jedna prosječna plaća u FBiH, a članovima odbora 80% od naknade predsjednika.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 269.647 KM i čine ih troškovi stipendija (177.603 KM), naknade za rad na praksi (62.651 KM), troškovi na temelju ugovora o djelu i povremenim i privremenim poslovima (16.606 KM) i ostale intelektualne i lične usluge (12.787 KM).

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 39.196.648 KM, a odnose se na troškove: transportnih usluga (24.487.180 KM), održavanja (12.979.708 KM), reklame i sponzorstva (1.324.020 KM), zakupa (312.190 KM), istraživanja (47.918 KM), ostalih usluga (42.823 KM) i izrade i dorade učinaka (2.809 KM).

Troškovi transportnih usluga odnose se na usluge prijenosa električne energije i vršne snage (12.256.407 KM), troškove pomoćnih i sistemskih usluga (8.895.066 KM), troškove pomoćnih usluga debalansa, viška i manjka energije i troškove prijenosa električne energije (2.365.070 KM) i druge usluge. Obračun i fakturiranje usluga prijenosa električne energije vrši Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka na mjesečnoj razini, čija se vrijednost utvrđuje na osnovu obračunate količine električne energije i vršne snage, sukladno odlukama Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK). Troškovi pomoćnih i sustavnih usluga odnose se na račune Neovisnog operatora sustava u BiH, koji na mjesečnoj razini obračunava i fakturira Tarife za sustavnu uslugu. Tarife su određene Odlukom Državne regulatorne komisije za električnu energiju o tarifama za sustavne i pomoćne usluge. Troškovi debalansa, viška i manjka električne energije također su obračunati na temelju ove Odluke i Tržišnih pravila.

Troškovi održavanja najvećim dijelom odnose se na tekuće održavanje elektroenergetskih postrojenja i opreme (6.495.077 KM), zaštitarske usluge (2.323.659 KM), usluge održavanja softvera (1.861.663 KM), održavanja transportnih sredstava (789.578 KM) i održavanje okoliša (330.541 KM).

Troškovi reklame i sponzorstva iskazani su za usluge sponzorstva u cilju reklame u iznosu od 1.249.661 KM. Vlada FBiH je Zaključkom br. 168/210 od 8. 3. 2010. godine obvezala javna poduzeća u

vlasništvu FBiH da sponzorstva do 20.000 KM odobrava Uprava, do 50.000 KM odobrava Nadzorni odbor, a da sva sponzorstva preko 50.000 KM odobrava Vlada FBiH na prijedlog resornog ministra. Društvo je tijekom poslovne godine zaključilo Ugovor o sponzorstvu sa rukometnim klubom „Izviđač“ (49.000 KM) i Ugovor o reklamiranju putem nogometnog kluba s područja Mostara sa konzorcijem Interagent d.o.o. Mostar i nogometnog kluba Zrinjski (200.000 KM). **Utvrđili smo da je jedan ugovor zaključen za sponzorstvo, a drugi za reklamu, kojima su ugovorene iste usluge (isticanje Sponzora na službenim plakatima i ulaznicama, na dresovima igrača, na promidžbenom materijalu kluba i sl.). Tako je za iste usluge zaključen ugovor o sponzorstvu sukladno zaključku Vlade FBiH i ugovor o reklamiranju sukladno Zakonu o javnim nabavama.** Troškovi reklame i sponzorstva su iskazani na temelju primljenih računa, a za iskazane troškove nije izvršena analiza reklame i sponzorstva, kao ni opravdanost njihove visine kako bi se postigli najbolji efekti za Društvo. Internim aktom nisu utvrđeni kriteriji za ugovaranje sponzorstva i usluga reklame, kao ni način ugovaranja ovih usluga.

Preporuka:

- **internim aktom utvrditi kriterije za ugovaranje sponzorstva i usluga reklame i izvršiti analizu opravdanosti iskazanih troškova, kako bi se postigli najbolji efekti za Društvo.**

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 61.175.036 KM. Amortizacije se obračunava linearnom metodom otpisa, pri čemu amortizacijska stopa zavisi od korisnog vijeka trajanja imovine, a najviše do visine zakonskih porezno priznatih stopa amortizacije.

Troškovi rezerviranja

Troškovi rezerviranja iskazani su u iznosu od 5.206.050 KM, a čine ih rezerviranja za neiskorištene godišnje odmone (2.052.347 KM) i rezerviranja za započete sudske sporove (3.153.703 KM). Rezerviranje po sudskim sporovima je izvršeno na temelju prijedloga povjerenstva za rezerviranje sredstava po sudskim sporovima.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 35.333.339 KM, a čine ih troškovi: poreza, naknada i taksi (22.496.941 KM), neproizvodnih usluga (6.994.199 KM), telekomunikacijskih i poštanskih usluga (2.965.013 KM), članarina i drugih naknada (1.037.073 KM), premija osiguranja (1.028.817 KM), reprezentacije (431.633 KM), ostali nematerijalni troškovi (oglasi, troškovi postupka prisilne naplate, špediterske usluge, usluge posredovanja, usluge kontrole kvalitete) (224.541 KM) i troškovi platnog prometa (155.122 KM).

Najznačajniji troškovi poreza naknada i taksi su **troškovi hidroakumulacije** (13.731.774 KM) i **troškovi vodnih naknada** (5.718.739 KM). Naknada za hidroakumulaciju obračunava se mjesečno u iznosu od 0,01 KM po proizvedenom kWh, sukladno odredbama Zakona o izdavanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacijskih objekata⁹. Županijska naknada za korištenje vode obračunava se mjesečno u iznosu u iznosu od 0,005 KM po proizvedenom kWh, sukladno odredbama Zakona o vodama Hercegovačko-neretvanske županije¹⁰.

Troškovi neproizvodnih usluga najvećim dijelom odnose se na troškove općinskih komunalnih naknada, sukladno općinskim propisima.

⁹ „Sl. novine FBiH“, broj 44/02 i 57/09

¹⁰ „Narodne novine“, broj 6/13

7.1.2.2 Financijski rashodi

Financijski rashodi iskazni su u iznosu od 4.364.249 KM, a najvećim dijelom odnose se na kamate po dugoročnim kreditima domaćih banaka (1.636.607 KM), kamate po dugoročnim kreditima stranih banaka (1.215.960 KM) i zatezne kamate za neblagovremeno plaćene naknade za hidroakumulaciju Općini Čapljina po sudskoj presudi (1.377.744 KM).

7.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 4.365.402 KM, a odnose se na: rashode po osnovi ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja (4.024.701 KM), rashode i gubitke na zalihama materijala (266.911 KM), gubitke od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava (39.056 KM) i manjkove (34.733 KM).

7.1.2.4 Rashodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava

Rashodi iz osnove usklađivanja vrijednosti sredstava iskazani su u iznosu od 162.602 KM, a odnose se na umanjenje vrijednosti zaliha.

7.1.2.5 Rashodi na osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravaka grešaka iz ranijih godina

Rashodi iz osnova ispravke grešaka iz ranijeg perioda iskazani su u iznosu od 3.617.435 KM, a najvećim dijelom se odnose na naknadno utvrđene obveze prema Općini Čapljina po sudskoj presudi. Društvo je na temelju sudske presude za neisplaćene naknade za hidroakumulaciju za razdoblje 2015. - 2018. godine dužno isplatiti 3.578.172 KM sa pripadajućim kamatama zbog neadekvatne primjene cijene naknade za hidroakumulaciju. Naime, Društvo je isplaćivalo nižu naknadu, te se na taj način stvorila obveza za razliku plaćene i stvarne cijene koju je bilo potrebno primjenjivati za navedeno razdoblje.

7.1.3 Financijski rezultat

U 2020. godini iskazana je dobit u poslovanju u iznosu od 821.883 KM, dok je u prethodnoj godini iznosila 2.472.422 KM. Ostvaren je gubitak od poslovnih aktivnosti u iznosu od 3.568.743 KM i od financijskih aktivnosti u iznosu od 2.535.606 KM, kao i na temelju promjene računovodstvenih politika 3.612.725 KM, a dobit je ostvarena od ostalih prihoda i rashoda u iznosu od 10.701.558 KM.

Financijski rezultat je precijenjen s obzirom na to da:

- Društvo nije izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja u iznosu od 99.192.526 KM sukladno Pravilniku o računovodstvenim politikama i adekvatnom primjenom odredbi MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjena računovodstvenih procjena i pogrešaka, zbog čega je precijenjen financijski rezultat 2020. kao i prethodne godine (točka 7.2.2.3 Izvješća).

Ističemo da pokazatelj tekuće likvidnosti na 31. 12. 2020. godine ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima (74.472.885 KM) nije u mogućnosti izmiriti tekuće obveze (78.490.136 KM). Za izmirenje obveza prema dobavljačima, u listopadu 2019. godine, Društvo se zadužilo dugoročnim kreditom od 65.000.000 KM. Tijekom 2020. godine ostvaren je značajan pad poslovnih prihoda, što je rezultiralo gubitkom od poslovnih aktivnosti (3.568.743 KM), dok su troškovi plaća i ostalih osobnih primanja veći u odnosu na prethodnu godinu.

7.2 BILANCA STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Na datum bilance knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava i dugoročnih plasmana iskazana je u sljedećim iznosima:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
STALNA SREDSTVA	1.074.300.664	1.097.942.643
Nematerijalna sredstva	6.351.847	4.688.303
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.067.664.979	1.092.969.323
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	17.106	17.106
Dugoročni finansijski plasmani	266.732	267.911

Sukladno Pravilniku o računovodstvenim politikama, Društvo koristi model troška za mjerenje nakon početnog priznavanja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme, što znači da se ta imovina iskazuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Nekretnine, postrojenja i oprema u ranijim godinama iskazivane su po revaloriziranoj vrijednosti, u skladu sa MRS-om 16 – nekretnine, postrojenja i oprema. Pristupilo se izmjeni Računovodstvene politike, te se sredstva od 2016. godine vrednuju po modelu troška.

Nematerijalna sredstva (6.351.847 KM) odnose se softvere, najam clouda, računarske programe, koncesije i projektnu dokumentaciju. Amortizacija nematerijalnih sredstava vrši se primjenom linearne metode otpisa tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja i za 2020. godinu iznosila je 1.148.355 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najznačajniji dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini u 2020. godini daju se u tabeli:

Opis	Zemljišta	Građevinski i objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i kanc. namještaj	Transport. sredstva	Materijal. sredstva u pripremi	Avansi za materijal. sredstva	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nabavna vrijednost								
na 1. 1. 2020.	56.506.736	976.278.419	629.952.605	11.144.247	21.781.488	86.350.532	1.019.109	1.783.033.136
Direktna povećanja	204.069	279.197	2.095.058	1.675.457	2.322.295	29.304.687	42	35.880.805
Prijenos s pripreme	123.947	9.003.733	12.155.125	492.470	2.550	(22.071.711)	0	(293.886)*
Otuđenje, rashodov	0	(42.051)	(1.718.456)	(249.788)	(230.270)	(597)	0	(2.241.162)
Ostalo	0	596	2.839	0	0	781	(686.801)	(682.585)
na 31. 12. 2020.	56.834.752	985.519.894	642.487.171	13.062.386	23.876.063	93.583.692	332.350	1.815.696.308
Amortizacija								
na 1. 1. 2020.	0	372.075.780	292.486.775	8.323.298	17.177.959	0	0	690.063.812
Amortizacija	0	26.625.530	31.685.367	658.858	1.193.017	0	0	60.162.772
Otuđenje, rashodov	0	(30.111)	(1.690.226)	(244.648)	(230.270)	0	0	(2.195.255)
Ostalo	0	0	0	0	0	0	0	0
na 31. 12. 2020.	0	398.671.199	322.481.916	8.737.508	18.140.706	0	0	748.031.329
Neto knjigovodstvena vrijednost								
na 1. 1. 2020.	56.506.736	604.202.639	337.465.830	2.820.949	4.603.529	86.350.532	1.019.109	1.092.969.324
na 31. 12. 2020.	56.834.752	586.848.695	320.005.255	4.324.878	5.735.357	93.583.692	332.350	1.067.664.979

U okviru materijalnih stalnih sredstava karakteristične su sljedeće pozicije:

- Zemljišta (56.834.752 KM): odnosi se na građevinska i ostala zemljišta koje koristi Društvo. Tijekom godine povećana je vrijednost zemljišta u iznosu od 328.016 KM.
- Građevinski objekti: iskazani su u iznosu od 586.848.695 KM (nabavna vrijednost je 985.519.894 KM, a ispravka vrijednosti 398.671.199 KM), a čine ih građevinski dio postrojenja za proizvodnju i distribuciju električne energije, priključci – građevinski dio, vodovi i mreže, poslovne i pomoćne zgrade.

Tijekom revidirane godine iskazano je povećanje u iznosu od 9.282.930 KM, koje se najvećim dijelom odnosi na upravnu zgradu OP jug – pogon Livno (rekonstrukcija i klimatizacija) u iznosu od 492.276 KM, kao i na ulaganja na srednjenaponskoj kablovskoj mreži, i to: 1-SN KB MBTS Marića str. 2 – MBTS GZ P.VLAKA u iznosu od 329.058 KM; 4 SNKB 10(20)kV rasplet TS 35kV Stolac 2 u iznosu od 316.377 KM; SN vod-kab mrež.20kV-1-MBTS BOBOŠKA 2-MARIĆA STR.2 u iznosu od 220.033 KM; SNKB TS Čitluk 2-MBTS Zvirovići 6 u iznosu od 208.449 i DV 10(20) kV Dragnjić - građevinski dio u iznosu od 181.991 KM. Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je za iznos obračunane amortizacije od 26.625.501 KM i rashodovanje od 11.940 KM (nabavne vrijednosti 42.051 KM i ispravke vrijednosti 30.111 KM).

- Postrojenja i oprema: iskazani su u iznosu od 320.005.255 KM (nabavne vrijednosti 642.487.171 KM, ispravke vrijednosti 322.481.916 KM), a čine ih: postrojenja za proizvodnju i distribuciju električne energije (mjerni uređaji, transformatori, priključci, telekomunikacijska oprema, računarska oprema i sl.).

Tijekom godine evidentirano je povećanje u iznosu od 14.250.183 KM, od kojih navodimo sljedeće: serverska infrastruktura za biling (337.895 KM), HPE Primera C630 - Storage sustav (255.038 KM), sustav grijanja i klimatizacije u upravnim zgradama (214.747 KM), DV 10(20) kV Dragnjić – oprema (158.449 KM) i transformator vlastite potrošnje 35/0,4 kV 1250KVA (124.391 KM). Smanjenje ovih sredstava izvršeno je za iznos obračunane amortizacije od 31.685.406 KM i rashodovanje oštećene i zastarjele opreme i postrojenja 28.230 KM (nabavne vrijednosti 1.718.456 KM i ispravke vrijednosti 1.690.226 KM).

- Alati, pogonski i uredski namještaj: iskazani su u iznosu od 4.324.878 KM (nabavne vrijednosti 13.062.386 KM, ispravke vrijednosti 8.737.508 KM), a čine ih: mjerni i kontrolni instrumenti, univerzalni i specijalni alati i uredski namještaj. Iskazano je povećanje u iznosu od 2.167.927 KM, od kojih se najznačajnije odnosi na: mjerne uređaje za mjerenje vibracija na agregatu (69.613 KM), uređaje za lociranje kvarova (55.700 KM) i drugo. Smanjenje je izvršeno za iznos obračunate amortizacije od 658.858 KM i rashodovanje od 28.230 KM (nabavne vrijednosti 249.788 KM i ispravke vrijednosti 244.648 KM).
- Transportna sredstva: iskazana su u iznosu od 5.735.358 KM (nabavne vrijednosti 23.876.064 KM, ispravka vrijednosti 18.140.706 KM), a čine ih: putnički automobili, teretna i vučna vozila (kamioni) i ostala prijevozna sredstva. Povećanje u iznosu od 2.324.846 KM odnosi se na nabavku terenskih i putničkih vozila. Smanjenje vrijednosti ovih sredstava odnosi se na obračunatu amortizaciju od 1.193.017 KM i rashodovanje otpisane opreme nabavne i ispravke vrijednosti od 230.270 KM.
- Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi: iskazani su u ukupnom iznosu od 93.583.692 KM. Tijekom godine ulaganja su izvršena u iznosu od 32.108.354 KM, dok je aktivirano ukupno 24.875.194 KM. Od ukupno iskazanih sredstava u pripremi najveća ulaganja se odnosi na distribuciju električne energije u ukupnom iznosu od 64.317.408 KM, od čega se na ulaganja u građevinske objekte odnosi 37.631.449 KM i postrojenja i opremu 15.362.211 KM.
- Dani avansi za nekretnine, postrojenja i opremu: iskazani su u iznosu od 332.350 KM i najvećim dijelom se odnose na dani avans Dalekovodu d.d. Zagreb, podružnica Mostar (267.811 KM).

Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva iskazana su u iznosu od 17.106 KM i odnose se na umjetničke slike.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 266.732 KM. Društvo je iskazalo udio od 247.139 KM ili 57,14% u temeljnom kapitalu Elektrokontroli HZ HB d.o.o. Čapljina, dok je za iskazani udio od 859.665 KM ili 14% u temeljnom kapitalu poduzeća Konstruktor-Neretva d.o.o. Čapljina izvršena ispravka vrijednosti udjela u ranijem razdoblju, sukladno MRS-u 39 – Finansijska ulaganja.

Amortizacija stalnih sredstava obračunava se linearnom metodom otpisa, na temelju procijenjenog vijeka trajanja sredstva. Odlukom Uprave od 27. 4. 2016. godine utvrđene su maksimalno porezno priznate stope amortizacije.

Stope amortizacije koje Društvo primjenjuje daju se u tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna imovina	5	20
Građevinski objekti		
Građevine i građevinski dio trafostanica	100 - 20	1 - 5
Betonski i drveni stupovi	20	5
Oprema		
Oprema za distributivnu mrežu	20	5
Elektromontažni dio trafostanica	10	10
Transportna sredstva u cestovnom prometu	10 – 6,7	10 - 15
Mjerna oprema	14,3	7
Računari i oprema za obradu podataka	5	20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava izvršena je na datum bilance. Test umanjenja, odnosno identifikaciju postojanja indikatora umanjenja na datum bilance za Društvo je izvršio BDO d.o.o. Mostar, sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje imovine, i nije identificirao indikatore umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme na 31. 12. 2020. godine.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo još uvijek nije uspostavilo jedinstveni registar nekretnina, kojima raspolaže potpunom dokumentacijom o vlasništvu za sve iskazane nekretnine. Evidencije o nekretninama vode se po organizacijskim jedinicama, a u Sektoru za imovinskopravne poslove objedinjuju se podaci i kvartalno se izvješćuje Uprava Društva. Prema Izvješću, Društvo na kraju 2020. godine koristi 10.094 nekretnine, od toga su 2.743 nekretnine sa uknjiženim pravom vlasništva/posjeda, sa uknjiženim pravom služnosti 169, a za 255 nekretnina u toku je postupak upisa prava vlasništva. **Iako Društvo poduzima aktivnosti na rješavanju imovinskopravnih odnosa, još uvijek za značajan broj nekretnina ne posjeduje potrebnu dokumentaciju. Za dio nekretnina ne postoji diobena bilanca sa Elektroprivredom RS i Elektroprivredom BiH, dok je dio nekretnina koje koristi Društvo u vlasništvu trećih lica.**

Preporuka:

- **uspostaviti registar nekretnina na razini Društva i osigurati vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju za iskazane nekretnine.**

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom na ime hipoteke na nekretninama iz 2019. godine. Ugovorom o zasnivanju hipoteke na nekretninama i zaloga na pokretninama založeno je 612 nekretnina ukupne procijenjene vrijednosti od 65.813.679 KM. Založene nekretnine služe kao osiguranje povrata dugoročnog kredita (65.000.000 KM) kod UniCredit banke, po kojem je razdoblje otplate od 2019. do 2026. godine.

7.2.2 Tekuća sredstva

Na datum bilance iskazana su sljedeća tekuća sredstva:

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
		u KM
TEKUĆA SREDSTVA – KRATKOTRAJNA IMOVINA	74.472.885	191.595.750
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	7.312.291	8.948.832
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	6.950.406	13.011.304
Kratkoročna potraživanja	58.588.171	168.031.267
Kratkoročni plasmani	71.989	89.524
Potraživanja za PDV	1.490.766	1.484.635
Aktivna vremenska razgraničenja	59.262	30.188

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilance iskazane su zalihe u iznosu od 7.312.291 KM. Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, alata, autoguma i zaštite opreme se koriste za održavanje elektrana, elektroenergetskog sustava i drugih pomoćnih djelatnosti i za pružanje usluga, te upravne i administrativne poslove. Pri početnom vrednovanju, zalihe se iskazuju po nabavnoj vrijednosti (cijeni koštanja) ili po neto vrijednosti koja se može realizirati ukoliko je ona niža od troška.

Zalihe na datum bilance imaju sljedeću strukturu:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Zalihe	7.312.291	8.948.832
Sirovine i materijal	3.748.128	4.169.716
Rezervni dijelovi	10.113.662	11.276.776
Autogume i ambalaža	21.952	11.097
Alat, sitan inventar i HTZ oprema	320.633	220.725
Ispravka vrijednosti	(6.892.084)	(6.729.481)

Akumulirana ispravka vrijednosti od 6.892.084 KM odnosi se na usklađivanje vrijednosti zaliha sukladno MRS-u 2 – Zalihe, i usvojenim računovodstvenim politikama. Na osnovu Odluke Uprave Društva od 12. 2. 2021. godine izvršena je korekcija vrijednosti zaliha sa niskim koeficijentom obrta u iznosu od 162.602 KM.

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na datum bilance iskazani su u sljedećim iznosima:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	6.950.406	13.011.304
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)	6.800.585	7.133.370
Transakcijski računi (u stranoj valuti)	113.398	5.874.779
Blagajna – domaća valuta	36.423	3.155
Oročena i ostala novčana sredstva	6.207.709	6.207.709
Usklađivanje vrijednosti novčanih sredstva	(6.207.709)	(6.207.709)

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajnama. Društvo ima otvorene transakcijske i devizne račune kod UniCredit banke, Raiffeisen Banke d. d. BiH, Addiko banke i Intesa Sanpaolo banke. Glavni račun je otvoren kod UniCredit Banke. Prolazni računi otvoreni su po organizacijskim jedinicama putem kojih se vrši naplata električne energije i usluga, koji se svakodnevno prazne na centralni račun.

U okviru novčanih sredstava iskazano je 6.207.709 KM i odnosi se na novčana sredstva oročena kod Bobar banke od 4.950.000 KM, te blokirana novčana sredstva kod: Hercegovačke banke 993.382 KM, Glumine banke 149.583 KM i Gospodarske banke 114.744 KM, za koja je u ranijem periodu izvršena ispravka na teret rashoda, odnosno vrijednosno usklađivanje.

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilance u finansijskim izvješćima iskazana su kratkoročna potraživanja, plasmani i aktivna vremenska razgraničenja:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI i AVR	60.210.188	169.635.614
Kratkoročna potraživanja	58.588.171	168.031.267
Potraživanja od kupaca u zemlji (1-2)	56.365.864	163.418.313
1. Potraživanja od kupaca u zemlji	419.082.146	427.156.537
2. Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(362.716.282)	(263.738.224)
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	1.093.496	3.523.152
Druga kratkoročna potraživanja	1.128.811	1.090.361
Kratkoročni finansijski plasmani	71.989	89.524
Potraživanja za PDV	1.490.766	1.484.635
Aktivna vremenska razgraničenja	59.262	30.188

Kratkoročna potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u neto iznosu od 56.365.864 KM (ukupna potraživanja 419.082.146 KM i ispravka vrijednosti potraživanja 362.716.282 KM), a u odnosu na prethodnu godinu manja su za 107.052.449 KM. Smanjenje ukupnih potraživanja rezultat je evidentiranja ispravke vrijednosti potraživanja prema kupcu Aluminij d.d. Mostar.

Iskazana potraživanja odnose se na: kupce električne energije na 110 kV napona, licencirane kompanije za trgovinu električnom energijom, elektroprivrede u BiH, kao i distributivne kupce (domaćinstva, pravna i fizička lica).

Iskazana potraživanja od kupaca električne energije na 110 kV napona odnose se na potraživanja po računima za prosinac, i to od: LE TRADING BH d.o.o. Banja Luka (5.004.242 KM), GEN-I d.o.o. Sarajevo (4.200.114 KM), HSE BH Energetsko preduzeće d.o.o. Sarajevo (2.310.218 KM), kao i potraživanje od JP Elektroprivrede BiH d.d. Sarajevo (2.153.282 KM).

Pored navedenih, najznačajnija potraživanja od kupaca koji ne izmiruju redovno obveze iskazana su u tabeli:

	u KM		
Naziv kupca	Ukupna potraživanja	Ispravka vrijednosti	Neto potraživanja
Aluminij d.d. Mostar	292.929.132	292.929.132	0
Klinička bolnica Mostar	17.149.295	16.063.442	1.085.853
PS Vitezit Vitez	5.495.498	5.489.902	5.596
Vodovod Mostar	1.953.572	858.688	1.094.884
Županijska bolnica Livno	1.708.149	1.602.153	105.996
Medijapan d.d. Busovača	1.415.249	1.415.249	0
Livtex d.o.o. Livno	1.364.935	1.364.935	0
JP Komunalac Glamoč	1.134.923	1.128.351	6.572
Opća bolnica Jajce	934.193	922.460	11.733

Potraživanja koja nisu izmirena u propisanim rokovima su utužena, a za određene korisnike ograničena je primjena obustave električne energije, sukladno Općim uvjetima za isporuku električne energije (članak 80.). Pravilnikom o računovodstvenim politikama definirano je da se sva potraživanja koja se smatraju sumnjivim i spornim prenose na ispravku potraživanja i rashod.

Sumnjivim i spornim smatraju se sva potraživanja koja ispunjavaju bilo koji od sljedećih kriterija: ako nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospijeća ili ukoliko je utuženo potraživanje ili je podnesen zahtjev za izvršenje nadležnom sudu, ako je pokrenut postupak prinudne naplate; ako su ta potraživanja u stečajnom postupku nad dužnikom ili ako je postignut sporazum sa dužnikom u postupku stečaja ili likvidacije. Konačan otpis nenaplativih potraživanja od kupaca se realizira po sudskim rješenjima ili po odluci Nadzornog odbora.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u ukupnom iznosu od 362.716.282 KM i čini 86,5% iskazanih potraživanja. Tijekom revidirane godine naplaćena su ranije otpisana potraživanja (2.220.842 KM) i izvršena je ispravka vrijednosti potraživanja u ukupnom iznosu od 102.502.396 KM, od čega se na kupca Aluminij d.d. Mostar odnosi 99.192.526 KM.

Ispravka vrijednosti potraživanja (99.192.526 KM) kupca Aluminij d.d. Mostar u 2020. godini priznata je izravno na kapital na temelju dvije odluke Uprave Društva, i to:

- Odlukom Uprave Društva od 15. 12. 2020. godine odobrena je ispravka vrijednosti potraživanja kupca Aluminij d.d. Mostar u iznosu od 39.462.779 KM (potraživanja za 2019. godinu) i
- Odlukom Uprave Društva od 22. 1. 2021. godine odobrena je ispravka vrijednosti potraživanja u iznosu od 59.729.747 KM (potraživanja za 2016. i 2018. godinu).

U odlukama je obrazloženo da se radi o neurednosti u plaćanju koje je nastalo u prošlim obračunskim razdobljima i da nije plaćeno ni po novim dospelima, nakon potpisanih ugovora/sporazuma, te da se ispravka potraživanja od kupca Aluminij d.d. Mostar provede sukladno MRS u 8 – Računovodstvene politike, promjena računovodstvenih procjena i pogrešaka.

Nadzorni odbor nije razmatrao, niti je dao pisano ovlaštenje za otpis potraživanja, iako se radi o ograničenoj aktivnosti, kako je definirano člankom 42. stav 1. točka e) Zakona o javnim poduzećima u FBiH, kao i Pravilnikom o računovodstvenim politikama. Nadzorni odbor je samo na 6. sjednici (20. 6. 2020. godine) primio na znanje Izvješće Uprave Društva upućeno Vladi FBiH, putem resornog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, koje se odnosilo na informacije o promjenama u realizaciji aktivnosti po reprogramu duga kupca Aluminij d.d. Mostar.

Ukupna potraživanja od kupca Aluminij d.d. Mostar na 31. 12. 2020. godine iznosila su 292.929.132 KM i u potpunosti su ispravljana kroz ispravku vrijednosti potraživanja. Dio ispravke vrijednosti potraživanja od 99.192.526 KM izvršen je u 2020. godini (neizmireni računi za 2016., 2018. i 2019. godinu).

Za nenaplaćena potraživanja iz 2016. i 2018. godine navodimo da je Društvo:

- Za potraživanja iz 2016. godine (44.304.002 KM) zaključilo 20. 12. 2018. godine Aneks ugovora o izmirenju dospjelog duga sa Aluminijem d.d. Mostar. Aneks je zaključen temeljem zaključka Vlade FBiH kojim se obvezuju Aluminij d.d. Mostar i Društvo da pokrenu aktivnosti vezane za reprogram duga na period od 15 godina, počev od 20. 12. 2018. godine. Sastavni dio Ugovora je Plan otplate, prema kojem posljednji obrok dospijeva 20. 11. 2033. godine. **Člankom 7. Aneksa Ugovora definirano je da cjelokupan iznos neizmirenog duga dospijeva na naplatu odjednom, na dan prvog neizmirenog dospjelog obroka. Dužnik je izmirivao dospjele obroke u 2019. godini, a dospjeli obrok 20. 1. 2020. godine nije izmiren, čime je cjelokupan preostali dug dospio tada.**

- Za potraživanja iz 2018. godine (23.963.315 KM) zaključilo 20. 12. 2018. godine Ugovor o izmirenju dospjelog duga sa Aluminijem d.d. Mostar. Ugovor je zaključen temeljem zaključka Vlade FBiH kojim se obvezuju Aluminij d.d. Mostar i Društvo da pokrenu aktivnosti vezane za reprogram duga na period od 15 godina, počev od 20. 1. 2019. godine. Sastavni dio Ugovora je Plan otplate, prema kojem posljednji obrok dospijeva 20. 12. 2033. godine. **Člankom 4. Ugovora definirano je da cjelokupan iznos neizmirenog duga dospijeva na naplatu odjednom, na dan prvog neizmirenog dospjelog obroka. Dužnik je izmirivao dospjele obroke u 2019. godini, a dospjeli obrok 20. 1. 2020. godine nije izmiren, čime je cjelokupan preostali dug dospio tada.**

Iako su zaključeni ovi ugovori za potraživanja iz 2016. i 2018. godine (68.267.317 KM), Društvo je u 2018. godini provelo ispravku potraživanja u iznosu od 8.010.571 KM, na temelju MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti. Tako ukupna neto potraživanja iz 2016. i 2018. godine u 2020. godini iznose 59.729.747 KM.

Dužnik je izmirivao dospjele obroke u 2019. godini, a dospjeli obrok 20. 1. 2020. godine nije izmiren, čime je cjelokupan preostali dug (59.729.747 KM) dospio tada. S obzirom na to da ništa nije naplaćeno u revidiranoj godini, sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvenim politikama Društvo je trebalo izvršiti ispravku vrijednosti potraživanja na teret rashoda 2020. godine u iznosu od 59.729.747 KM, a ne izravno na teret kapitala. Zbog toga su rashodi za 2020. godinu podcijenjeni za 59.729.747 KM, što bi izravno utjecalo na ostvarenje negativnog financijskog rezultata.

Za neizmirena potraživanja iz 2019. godine ističemo:

- Potraživanja za 2019. godinu iskazana su u iznosu od 89.687.595 KM. Pokrenut je sudski spor, za koji je 24. 9. 2019. godine sačinjena Sudska nagodba i dan rok od jedne godine da dužnik izmiri svoje obveze. Tijekom 2019. godine nije bilo uplata po ovom dugu. Temeljem Odluke Uprave Društva u 2019. godini izvršena je ispravka vrijednosti potraživanja na teret rashoda u iznosu od 48.232.285 KM. U obrazloženju Odluke je navedeno da očekuju naplatu određenih faktura iz 2019. godine, jer je usvojen Plan rekonstruiranja Aluminija, kojim je predviđeno aktiviranje dijela proizvodnih procesa u 2020. godini. Tako je neto iznos potraživanja iz 2019. godine u revidiranoj godini bio 39.462.779 KM.

Pokretanjem spora za cjelokupna potraživanja iz 2019. godine u iznosu od 89.687.595 KM ispunjen je uvjet za iskazivanje ispravke vrijednosti potraživanja i rashoda u toj godini, sukladno Pravilniku o računovodstvenim politikama. Izvršena je ispravka vrijednosti samo dijela potraživanja u 2019. godini u iznosu od 48.232.285 KM na temelju procijene Društva i očekivanoj naplati, a ne u ukupnom iznosu potraživanja što bi negativno utjecalo na iskazani financijski rezultat za 2019. godinu. S obzirom na to da je u revidiranoj godini izvršena ispravka vrijednosti potraživanja i kapitala za preostali dio potraživanja iz 2019. godine (39.462.779 KM), nije dosljedno primijenjen paragraf 38 MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjena računovodstvenih procjena i pogrešaka, jer promjena procijene utiče na dobit ili gubitak tekućeg razdoblja, dok prema točki 42. pogreške prethodnog razdoblja ispravljaju se u prvom setu financijskih izvješća prepravljanjem usporednih iznosa za prezentirano prethodno razdoblje u kojem je greška nastala.

Na temelju svega navedenog, ispravka vrijednosti potraživanja evidentirana izravno na teret kapitala u 2020. godini u iznosu od 99.192.526 KM nije izvršena sukladno Pravilniku o računovodstvenim politikama i adekvatnom primjenom odredbi MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjena računovodstvenih procjena i pogrešaka, zbog čega je precijenjen financijski rezultat 2020. i 2019. godine.

Preporuka:

- *intenzivirati aktivnosti na naplati potraživanja za isporučenu električnu energiju i koristiti sve mehanizme naplate s ciljem smanjenja otpisa potraživanja u narednom periodu;*
- *ispravke vrijednosti potraživanja vršiti sukladno MRS-u 8 i Pravilniku o računovodstvenim politikama.*

Potraživanja od kupaca u inozemstvu iskazana su u iznosu od 1.093.279 KM i odnose se na prodanu električnu energiju ino kupcima. Prodaja ino kupcima vršena je iz energetskih viškova, po zadovoljenju domaćih potreba. U ovakvim slučajevima električna energija ima tretman burzanske robe (odnosno dobra) i cijene se formiraju prema cijenama na svjetskim burzama. Najznačajnija potraživanja odnose se na: HEP d.d. Zagreb (543.163 KM); Holding Slovenske elektrane (187.941 KM) i MVM (177.433 KM).

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 1.128.811 KM (ukupna potraživanja 49.003.016 KM, a ispravka vrijednosti 47.874.206 KM). Za najveći dio iskazanih potraživanja izvršena je ispravka vrijednosti na teret rashoda ranijeg razdoblja. Potraživanja od Elektroprijenosa BiH a.d. Banja Luka u iznosu od 30.550.692 KM su u cijelosti ispravljena, a nastala su izdvajanjem organizacijskog dijela prijenosa električne energije i formiranja Elektroprijenosa BiH, a nakon donošenja Zakona o osnivanju kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini.¹¹

¹¹ „Sl. glasnik BiH“, broj 35/04

Potraživanja za više plaćeni porez na dobit od 3.293.403 KM i od HVO-a 1.576.350 KM također su ispravljena na teret rashoda, a potraživanja od Federacije BiH za subvencije socijalno ugroženom stanovništvu, koja su iskazana u iznosu od 6.856.010 KM ispravljaju se na godišnjem nivou, tako da ispravka vrijednosti iznosi 6.159.860 KM. Iskazani neto iznos potraživanja najvećim dijelom se odnosi na potraživanja od Federacije BiH za tekuću godinu od 696.150 KM i obračunate zatezne kamate od 362.519 KM.

7.2.3 Kapital

Na datum bilance iskazan je kapital prema sljedećoj strukturi:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
KAPITAL	854.115.639	853.878.198
Temeljni kapital	736.166.001	736.166.001
Rezerve	161.841.879	168.996.569
Neraspoređena dobit	821.883	2.472.422
Gubitak do visine kapitala	(146.550.358)	(56.984.944)

Temeljni kapital Društva iskazan je u iznosu od 736.166.001 KM i podijeljen je na 7.361.660 redovnih (običnih) dionica nominalne vrijednosti 100 KM. Vlasnička struktura temeljnog kapitala je: državni kapital (Vlada FBiH) 90 % ili 667.428.152 KM i privatizacijski fondovi i druga lica 10% ili 68.737.849 KM.

Rezerve su iskazane u iznosu od 161.841.879 KM i odnose se na statutarne i druge rezerve (158.019.136 KM) i zakonske rezerve (3.822.743). Tijekom revidirane godine iskazano je smanjenje statutarne i drugih rezervi za iznos od 7.649.175 KM, kao i povećanje zakonskih rezervi za iznos od 494.484 KM. Promjene su iskazane na temelju Odluke o raspodjeli ostvarene dobiti iz 2019. godine, koju je Skupština Društva donijela 22. 6. 2020. godine. Odlukom je na zakonske rezerve raspoređeno 494.484 KM i na pokriće akumuliranog gubitka 1.977.938 KM, dok je iz ostalih rezervi raspoređen iznos od 7.649.175 KM na pokriće akumuliranog gubitka.

Neraspoređena dobit iskazana je u iznosu od 821.883 KM odnosi se na iskazanu dobit za 2020. godine.

Gubitak do visine kapitala iskazan je u iznosu od 146.550.358 KM i odnosu na prethodnu godinu veći je za 89.565.414 KM. U okviru ove pozicije iskazano je povećanje za evidentiranu ispravku vrijednosti potraživanja kupca Aluminij d.d. Mostar (99.192.526 KM) što je šire opisano u točki 7.2.2.3 Izvješća. Smanjenje na ovoj poziciji u iznosu od 9.627.112 KM izvršeno je po Odluci Skupštine o raspodjeli ostvarene dobiti iz 2019. godine od 22. 6. 2020. godine. Odlukom je dio ostvarene dobiti iz 2019. godine (1.977.938 KM) raspoređen na pokriće akumuliranog gubitka, a iz ostalih rezervi raspoređen iznos od 7.649.175 KM na pokriće akumuliranog gubitka.

7.2.4 Dugoročna rezerviranja

U financijskim izvješćima iskazana su slijedeća dugoročna rezerviranja:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
DUGOROČNA REZERVIRANJA I ODLOŽENI PRIHOD	124.248.246	130.261.158
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne naknade	13.185.354	19.348.310
Rezerviranja po započetim sudskim sporovima	17.626.498	18.225.632
Unaprijed naplaćeni i ostali prihodi	93.436.394	92.687.216

Rezerviranja za otpremnine i jubilarne naknade iskazana su u iznosu 13.185.354 KM, od čega se 6.245.707 KM odnosi na rezerviranja za otpremnine dok se 6.939.647 KM odnosi na rezerviranja za jubilarne naknade. Uprava Društva je 8. 2. 2021. godine donijela odluku o usvajanju neovisnog aktuarskog mišljenja o primjeni MRS-a 19 – Primanja zaposlenih, prema kojem su evidentirane poslovne promjene vezane za primanja zaposlenih sukladna zahtjevima MRS-a 19.

Rezerviranja za pokrenute sudske sporove iskazana su u iznosu od 17.626.498 KM i u odnosu na prethodnu godinu su smanjena za 599.134 KM. Povjerenstvo za rezerviranje sredstava po sudskim predmetima je izvršilo popis svih sudskih sporova Društva te podnijelo Izvješće o radu povjerenstva u kojem je dat prijedlog za troškove rezerviranja po organizacijskim jedinicama u ukupnom iznosu od 3.153.703 KM i ukidanje rezerviranja u iznosu od 3.000.000 KM. Sukladno prijedlogu povjerenstva Uprava je donijela Odluku o rezerviranju i ukidanju rezerviranja. Također, tokom poslovne godine je riješeno sudskih sporova u vrijednosti od 752.837 KM.

Unaprijed naplaćeni i odgođeni prihodi iskazani su u iznosu od 93.436.394 KM, a odnose se na naplaćene naknade za priključenja na mrežu 31.770.768 KM i donirana stalna sredstva 61.665.626 KM za koja se tokom korisnog vijeka trajanja sredstava priznaje prihod u visini obračunatog troška amortizacije, a u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstveno obuhvaćanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći.

7.2.5 Obveze

U financijskim izvješćima na datum bilance, ukupne obveze Društva iskazane su u iznosu od 272.245.898 KM. Pregled obveza i razgraničenja dat je u tabeli:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	272.245.898	308.627.187
Dugoročne obveze	189.806.168	220.262.486
Dugoročni krediti	189.095.963	220.262.486
Ostale dugoročne obveze	710.205	0
Kratkoročne obaveze	78.490.136	84.519.751
Kratkoročne financijske obveze	34.822.189	37.051.069
Obveze iz poslovanja	25.503.385	28.266.507
Obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	8.187.029	7.715.889
Druge obveze	22.734	30.194
Obveze za PDV	4.793.353	5.564.285
Obveze za ostale poreze i druge dažbine	5.161.446	5.891.807
Pasivna vremenska razgraničenja	3.949.594	3.844.950

7.2.5.1 Dugoročne obveze

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 189.806.168 KM i odnose se na obveze po osnovu dugoročnih kredita 189.095.963 KM (inozemne financijske institucije 143.441.201 KM i domaće financijske institucije 45.654.762 KM) i dugoročnih obveza iz poslovnog najma 710.205 KM.

Struktura ukupnih obveza po financijskim kreditima (dugoročni i kratkoročni dio) dana je u tabeli:

Kredit	Kamatna stopa	Razdoblje otplate	Ugovoreni iznos kredita	Povučeni iznos kredita	Dugoročni dio	Kratkoroč. dio	Ukupno 31.12.2020.
I KREDITI U OTPLATI							
FAD / 97	0,3%	2014.-2034.	17.445.608	17.445.608	10.799.663	830.743	11.630.406
EBRD 35806	6MEuribor+1%	2009.-2021.	37.160.770	37.156.618	0	1.548.192	1.548.192
IDA 3071 – BOS	2,72%	2008.-2027.	10.627.727	10.608.215	5.843.656	550.473	6.394.129
IDA 3534 – BOS	2,72%	2011.-2029.	16.127.518	9.010.245	6.532.404	337.884	6.870.288
IDA 4197 – BOS	6MEuribor+0,751%	2011.-2026.	1.389.245	1.046.331	292.789	67.215	360.004
EIB 23.871	6MEuribor+0,988% 6MEuribor+0,710% 6MEuribor+0,683%	2010.-2034. 2010.-2034. 2011.-2036.	38.921.017	32.718.776	22.450.893	1.736.135	24.187.028
KfW 2005 65 838 HE Rama	2,6643%; 2,5914%; 2,8209%	2014.-2022.	19.558.300	19.558.300	2.173.145	2.173.144	4.346.289
KfW 65 933 VE Mesihovina	Euribor+1,4%	2017.-2025.	138.963.930	138.963.930	60.752.969	17.357.991	78.110.960
UniCredit Bank	2,55%	2019.-2026.	65.000.000	65.000.000	45.654.762	8.511.905	54.166.667
UKUPNO KREDITI U OTPLATI					154.500.281	33.113.682	187.613.963
II KREDITI U POVLAČENJU							
KfW SCADA/ DMS/ OMS	Euribor+0,65%	2020.-2029.	6.473.797	3.442.705	2.004.084	719.311	2.723.395
EIB 83.108	1,58%; 1,667%; 1,545%; 0,867%	2020.-2037.	39.116.600	33.853.424	32.591.598	946.369	33.537.967
KfW 29 498	6MEuribor+2%	2025.-2035.	29.337.450	0	0	0	0
UKUPNO KREDITI U POVLAČENJU					34.595.682	1.665.680	36.261.362
UKUPNO KREDITI (I+II)					189.095.963	34.779.362	223.875.325

Kredit u otplati iskazani su u ukupnom iznosu od 187.613.963 KM (dugoročni i kratkoročni dio), a odnose se na ranije preuzete obveze po kreditima za realizirane projekte sanacije, rekonstrukcije, postojeće elektroenergetske infrastrukture kao i revitalizaciju i modernizaciju hidroelektrana, te izgradnju vjetroelektrane. Krediti su ugovoreni u valuti EUR, osim kredita Međunarodne asocijacije za razvoj – IDA koji su ugovoreni u SDR. Ugovore sa kreditorima je zaključila Bosna i Hercegovina, a Društvo je zaključilo supsidijarne ugovore sa Federacijom Bosne i Hercegovine sukladno temeljnim ugovorima. Tijekom godine je vršeno servisiranje duga sukladno otplatnim planovima prema Federalnom ministarstvu financija, osim kredita UniCredit bank i kredita FAD Vlade kraljevine Španije. Na kraju godine dugoročne obveze su umanjene za pripadajući dio kratkoročnih obveza u ukupnom iznosu od 34.779.362 KM, što je iskazano u okviru kratkoročnih financijskih obaveza. Društvo se, u listopadu 2019. godine, zadužilo dugoročnim kreditom od 65.000.000 KM kod UniCredit banke d.d., sa svrhom izmirenja obveza prema dobavljačima.

Kredit u povlačenju odnose se na KfW SCADA za financiranje projekata iz oblasti distributivne mreže, kredit EIB 83.108 za financiranje projekta izgradnje i rekonstrukcije transformatorskih stanica, srednjenaponskih i niskonaponskih mreža u cilju smanjenja tehničkih gubitaka električne energije, nabavu obračunskih elektroničkih brojlara sa daljinskim očitavanjem te daljinskog isključenja i uključenja potrošača, kao i kredit KfW 29 498 na temelju zaključenog Ugovora od 27. prosinca 2019. godine između Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Društva o financiranju projekta „Rehabilitacija i modernizacija crpno-akumulacijske hidroelektrane Čapljina“ na iznos od 15.000.000 EUR. Društvo je na temelju navedenog ugovora 18. 12. 2020. godine potpisalo podugovor o zajmu i projektu sa Federacijom Bosne i Hercegovine za financiranje obnove i zamjene dotrajale opreme i modernizacije crpno-akumulacijske hidroelektrane Čapljina. Tijekom revidirane godine povučeno je ukupno 4.973.926 KM kreditnih sredstava od kojih se 1.629.091 KM odnosi na kredit KfW SCADA/DMS/OMS, a 3.344.835 KM na kredit EIB 83.108, dok su izvršena plaćanja dospjelih anuiteta u ukupnom iznosu od 37.148.848 KM.

Najznačajnija promjena u kreditnim zaduženjima odnosi se na raskid ugovora sa KfW CHE Vrilo, po kojem nije bilo povlačenja sredstava od zaključenja ugovora. Federalno ministarstvo financija je

dopisom broj 08-41-1-1715/20 E.B. od 24. 12. 2020. godine obavijestilo Društvo o raskidu podugovora o zajmu i projektu između Federacije Bosne i Hercegovine i Društva za „Projekat izgradnje crpne hidroelektrane Vrilo“. Također, aktom KfW-a Društvo je obaviješteno da je 16. 11. 2020. godine datum raskida Sporazuma o zajmu i projektu, a osnovni razlozi prekida sporazuma su brojne neriješene administrativne i pravne prepreke kao što su dobivanje potrebnih koncesija i slično, što je doprinijelo povećanju i nemogućnosti održavanja financijskih rizika. Temeljni ugovor zaključen je 30. 6. 2014. godine između Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Društva, a podugovor o zajmu i projektu zaključen je 23. 2. 2015. godine. Od momenta zaključenja ugovora nije bilo povlačenja sredstava, a Društvo je na ime taksi na nepovučena sredstva po kreditu KfW CHE Vrilo ukupno platilo 2.078.069 KM.

Na ime taksi za nepovučena sredstva za 2020. godinu plaćeno je 498.697 KM, od čega se 488.957 KM odnosi na kredit KfW CHE Vrilo, po kojem je sporazumno prekinut sporazum o zajmu i projektu krajem 2020. godine, a 9.740 KM odnosi se na kredit KfW SCADA/DMS/OMS. Značajno je napomenuti da je Društvo na ime taksi za nepovučena sredstva u razdoblju od 2010. do 2020. godine platilo ukupno 4.810.157 KM.

Aktivnosti Društva na pravovremenoj realizaciji projekata ne odvijaju se sukladno planiranoj dinamici i prema zaključenim ugovorima, zbog čega se plaćaju takse na nepovučena sredstva.

Preporuka:

- **poduzimati aktivnosti na pravovremenoj realizaciji projekata koji se financiraju iz kreditnih sredstava, kako se ne bi plaćale takse na nepovučena sredstva.**

7.2.5.2 Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze iskazane su u iznosu od 78.490.136 KM, a odnose se na: kratkoročne financijske obveze (34.822.189 KM), obveze iz poslovanja (25.503.385 KM), obveze po osnovi plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih (8.187.029 KM), druge obveze (22.734 KM), obveze za PDV (4.793.353 KM), obveze za ostale poreze i druge dažbine (5.161.446 KM).

Kratkoročne financijske obaveze iskazane su u iznosu od 34.822.189 KM i odnose se na kratkoročni dio dugoročnih obveza po kreditima (34.779.362 KM) i ostale kratkoročne financijske obveze (42.827 KM).

Obveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 25.503.385 KM, a odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji (21.637.738 KM), obveze prema dobavljačima u inozemstvu (3.407.553 KM), primljene avanse, depozite i kaucije (141.210 KM) i ostale obveze iz poslovanja (316.884 KM).

Obaveze prema dobavljačima u zemlji najvećim dijelom se odnose na tekuće obveze prema slijedećim dobavljačima: Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka (2.596.184 KM), Dalekovod d.o.o. Mostar (2.124.320 KM), Dalekovod d.d. Zagreb – Podružnica Mostar (1.631.360 KM), Operator za obnovljive izvore energije i učinkovitu kogeneraciju (1.966.862 KM), JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo (1.956.828 KM), PSI Software AG (1.767.173 KM) i Nezavisni operator sistema u BiH (1.465.117 KM), Le trading BH d.o.o. (1.067.868 KM) i Alpiq Energija BH d.o.o. (758.631 KM).

Od iskazanih obveza prema dobavljačima u inozemstvu u iznosu od 3.407.553 KM najveći dio se odnosi na tekuće obveze prema dobavljačima PSI Software AG u iznosu od 1.791.850 KM i Dalekovod d.d. Zagreb u iznosu od 1.243.764 KM.

Ostale obveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 316.884 KM i odnose se najvećim dijelom na obveze prema dobavljačima za nefakturirane usluge (314.980 KM).

Obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 8.187.029 KM i odnose se na obveze za prosinac i to: neto plaće (4.203.282 KM), doprinose u vezi s plaćama (2.863.720 KM), poreze i naknade u vezi sa plaćama (395.907 KM) i obveze za ostala neto primanja od 724.120 KM (topli obrok, prijevoz i drugo).

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 22.734 KM a odnose se na obveze za naknade članovima organa upravljanja i komisija i ostalim fizički licima.

Obveze za PDV iskazane su u iznosu od 4.793.353 KM i odnose se na obveze za prosinac 2020. godine.

Obveze za ostale poreze i druge dažbine iskazane su u iznosu od 5.160.860 KM, a odnose se na obveze za naknade za obnovljive izvore električne energije u iznosu od 3.731.054 KM (Ugovor o uređenju međusobnih odnosa po kojem Društvo prikuplja naknade za poticanje proizvodnje od krajnjeg kupca. Podaci o finalnoj potrošnji se dostavljaju Operatoru, a Operator fakturira Društvu po cijeni utvrđenoj odlukom FERK-a), obveze za vodnu naknadu koja je utvrđena Zakonom o vodama Hercegovačko neretvanskog kantona u iznosu od 1.000.773 KM i ostale naknade.

7.2.5.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu 3.949.594 KM i odnose se na rezerviranja za neiskorišteni godišnji odmor (2.052.347 KM), odložene prihode zbog neizvjesnosti naplate zatezних kamata (1.311.342 KM) i ostala razgraničenja (585.905 KM).

7.2.6 Popis sredstava i obveza

Odlukom Uprave Društva, od 22. 10. 2020. godine, imenovano je Središnje povjerenstvo za popis na razini Društva sa stanjem na 31. 12. 2020. godine, nakon kojeg su formirana i pojedinačna povjerenstva za popis. Središnje povjerenstvo za popis donijelo je Program rada o popisu sredstava i izvora sredstava i Naputak za popisna povjerenstva na razini organizacijskih jedinica. Naputkom su utvrđene aktivnosti popisnih povjerenstava, kao i postupak kod popisa stalnih sredstava, zaliha, gotovine, kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih plasmana, obveza, rezerviranja i razgraničenja.

Središnje povjerenstvo za popis sačinilo je Izvješće o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava sa stanjem na 31. 12. 2020. godine, koje je Nadzorni odbor 29. 1. 2021. godine Odlukom prihvatilo. Nadzorni odbor donio je i odluku o otpisu nenaplativih sumnjivih i spornih potraživanja.

Na razini Direkcije Društva formirano je povjerenstvo za popis sredstava, izvora sredstava, potraživanja i obveza. Popis potraživanja i obveza Direkcije sadrži samo sumarne iznose potraživanja (kupci u zemlji 312.298.479 KM, kupci u inozemstvu 1.093.496 KM, IV potraživanja od kupaca -233.200.140 KM, potraživanja od državnih organa 32.127.042 KM i druga potraživanja). Isto tako i obveze su dane samo u sumarnim iznosima (dugoročni krediti 47.510.451 KM, kratkoročni dio kredita 8.636.446 KM, dobavljači u zemlji 9.148.717 KM). Popis sadrži sumarna knjigovodstvena stanja. Nismo se uvjerali da je povjerenstvo izvršilo popis stanja svakog pojedinačnog potraživanja od kupca i preispitalo kvalitetu potraživanja s obzirom na dospijeće, kako bi mogli procijeniti naplativost potraživanja sukladno Naputku za popisna povjerenstva. Isto tako je popisom dano samo sumarno knjigovodstveno stanje obveza, bez pregleda pojedinačnih obveza i nije sukladno Naputku ustanovilo podmiruju li se obveze u skladu sa ugovorima i propisima.

Nismo se uvjerali da je kod Direkcije Društva izvršen stvarni popis potraživanja i obveza. U izvještaju o popisu iskazano je sumarno stanje potraživanja i ne sadrži podatke od kojih kupaca i po kojem osnovu su iskazana potraživanja, niti je sukladno Naputku preispitana kvaliteta potraživanja s obzirom na dospijeće i procijenjena naplativost potraživanja. Popisom obveza nije utvrđeno stvarno stanje obveza, jer ne sadrži pregled pojedinačnih obveza, a nije ustanovljeno ni podmiruju li se obveze u skladu s ugovorima i propisima, sukladno Naputku. Nismo se uvjerali da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **popis potraživanja i obveza Direkcije, sa stanjem na datum bilance, vršiti s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te usklađivati knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, kako nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

7.2.7 Izvanbilančna evidencija

Na izvanbilančnoj evidenciji iskazan je iznos od 397.007.933 KM. Iskazano je 50% vrijednosti dviju hidroelektrana koje se iskazuju u bilanci JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, i to: HE Grabovica 115.474.832 KM i HE Salakovac 211.244.889 KM, bez dokumentacije ne temelju koje su iskazane.

Vanbilančno se iskazuju izdane mjenice kao instrumenti plaćanja (60.799.606 KM), zatim primljene mjenice, odnosno jamstva po ugovorima (1.380.000 KM), zatezne kamate obračunate kupcima za neblagovremeno plaćanje računa (4.542.294 KM) i rashodovana stalna sredstva (3.566.311 KM).

7.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 71.124.156 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 77.184.590 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tijekom od 6.060.434 KM. Izvješće o novčanim tijekovima sačinjeno je sukladno Pravilniku o sadržaju i formi obrazaca financijskih izvješća za gospodarska društva.

7.4 IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU

Izvješće o promjenama na kapitalu za 2020. godinu sačinjeno je sukladno Pravilniku o sadržaju i formi obrazaca izvješća o promjenama na kapitalu, a iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usuglašene su sa iskazanim vrijednostima u Bilanci stanja i Bilanci uspjeha, izuzev u dijelu koji se odnosi na efekte primjene MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Društvo prilikom sačinjavanja Izvješća o promjenama na kapitalu nije dosljedno primijenilo paragraf 42 MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjena računovodstvenih procjena i pogrešaka, prema kojem se pogreške prethodnog razdoblja ispravljaju u prvom setu financijskih izvješća prepravljanjem usporednih iznosa za prezentirano prethodno razdoblje u kojem je greška nastala.

Preporuka:

- *Izvješće o promjenama na kapitalu sastavljati sukladno zahtjevima iz MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjena računovodstvenih procjena i pogrešaka.*

7.5 BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

U Bilješkama uz financijska izvješća prezentirane su informacije o sumnjivim i nenaplaćenim potraživanjima od kupaca Klinička bolnica Mostar (8.072.307 KM) i PS Vitezit d.o.o. Vitez (2.758.233 KM), što je značajno manje u odnosu na stvarno stanje ukupnih potraživanja tih kupaca. U Bilješkama nisu dane informacije za iskazanu vanbilančnu evidenciju.

Zbog toga informacije u bilješkama nisu usuglašene sa informacijama u financijskim izvješćima, čime je umanjena razumljivost financijskih izvješća. Bilješke uz financijska izvješća nisu u potpunosti sastavljene sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija financijskih izvješća, prema kojem je Društvo dužno procijeniti sposobnost vremenski neograničenog poslovanja i objaviti ili u izvješću o financijskom položaju ili u bilješkama daljnje raščlanjivanje prezentiranih stavki, što podrazumijeva usuglašenost prezentiranih informacija.

Preporuka:

- *Bilješke uz financijska izvješća sastavljati sukladno zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija financijskih izvješća.*

8. JAVNE NABAVE

Plan nabava roba, radova i usluga za 2020. godinu Uprava Društva je 6. 3. 2020. godine usvojila i čine ga pojedinačni planovi organizacijskih jedinica. Plan nabava roba i usluga za Direkciju Društva iznosio je 23.886.650 KM, OJ Proizvodnje iznosio je 55.348.000 KM, OJ Distribucije iznosio je 23.075.800 KM i OJ Opskrbe 3.943.610 KM. Plan nabava je tijekom godine mijenjan i dopunjavao osam puta, na prijedlog organizacijskih jedinica, kojim su neke stavke mijenjali, neke brisali i dopunjavali novim postupcima. Tako ga je OJ Distribucija u jednoj izmjeni (19. 6. 2020. godine) dopunila za 68 novih nabava ukupne vrijednosti od 14.214.150 KM.

Zbog velikog broja izmjena **ne možemo potvrditi da se prilikom sačinjavanja Plana nabava poklonila dužna pažnja i da su se planirale nabave za razdoblje na koje se donosi, sukladno finansijskom planu, na način propisan člankom 17. Zakona o javnim nabavama.**

Tijekom revidirane godine, nakon provedenih postupaka javnih nabava, zaključena su 282 ugovora u ukupnoj vrijednosti od 42.128.308 KM, i to: putem otvorenih postupaka zaključeno je 216 ugovora u vrijednosti od 41.535.447 KM, konkurentskim zahtjevom zaključen je jedan ugovor u vrijednosti od 30.941 KM, pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja zaključeno je pet ugovora u vrijednosti od 250.377 KM, jedan ugovor za usluge iz Aneksa II dio B Zakona u vrijednosti od 39.600 KM i 59 direktnih sporazuma u vrijednosti od 271.943 KM.

Revizijom je obuhvaćeno 26 postupaka i procedura dodjele ugovora u tekućoj godini u vrijednosti od 24.837.201 KM i to: 25 otvorenih postupaka nabave roba i usluga u vrijednosti 24.739.601 KM i jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u vrijednosti od 97.600 KM.

Provedenom revizijom uočeni su određeni nedostaci i propusti koji se odnose na slijedeće:

➤ **Otvoreni postupci u kojima je pristigla samo jedna prihvatljiva ponuda** – kod većine revidiranih postupaka tendersku dokumentaciju preuzelo je više od dvanaest ponuđača, a dostavljena je samo jedna ponuda i zaključeni su pojedinačni ugovori i to: za nabavu materijala sa ugradnjom za potrebe izgradnje EEO u DEE zaključena dva ugovora sa Dalekovod d.o.o. Mostar ukupne vrijednosti od 6.242.119 KM; za brojila električne energije sa Dalekovod d.o.o. Mostar (499.634 KM); za ovjesni i spojni pribor za mreže sa izoliranim i neizoliranim vodičima sa Dalekovod d.o.o. Mostar (438.948 KM); unapređenje poslužiteljske i Oracle infrastrukture sa NET d.o.o. Mostar (999.446 KM); za kapitalni remont agregata br. 1 – HE Jajce I sa konzorcijem Montech d.o.o. Krško i Veski d.o.o. Zagreb (466.385 KM); za održavanje software-a i hardware-a za unapređenje informacijske sigurnosti sa grupom ponuditelja Diverto d.o.o. Zagreb, Avola Solutions d.o.o. Zagreb i Kodeks d.o.o. Sarajevo (632.492 KM); za priključno mjerne ormare sa dodatnom opremom sa Elektro-Milas d.o.o. Ljubuški (573.948 KM); za samonosivi kablanski snop (kablovi za distribuciju energije) sa Elektro-Milas d.o.o. Ljubuški (464.595 KM); za sanaciju dovodnog kanala - CHE Čapljina sa konzorcijem Beton-Perutnina d.o.o. Čapljina i Eccon-Inžinjeri d.o.o. Čapljina (397.548 KM); za teško teretno vozilo sa ugrađenom hidrauličnom dizalicom „autodizalica“ i prikolicom sa konzorcijem MRM export-import d.o.o. Ljubuški i Auto-Lijanovići d.o.o. Mostar (409.266 KM). **Tendersku dokumentaciju kod svih navedenih postupaka preuzeo je veći broj ponuđača, a ponudu dostavio samo jedan ponuđač. Potrebno je uraditi analizu i utvrditi razloge za to u cilju ostvarenja veće konkurencije i mogućnosti učestvovanja više potencijalnih ponuđača radi ostvarenja najboljih efekata za Društvo.**

➤ **Za nabavu usluga reklamiranja Društva putem nogometnog kluba s područja grada Mostara** proveden je otvoreni postupak sa procijenjenom vrijednošću od 200.000 KM. Tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača predviđeni su slijedeći minimalni uvjeti: da ponuditelj posjeduje odobrenje/licencu za sudjelovanje u natjecanju Premijer lige BiH za sezonu 2019/2020. godina, da posjeduje odobrenje/licencu za sudjelovanje u natjecanju UEFA lige za prethodne dvije sezone (2018/2019. i 2019/2020. godina), da je ponuditelj sudjelovao u europskim natjecanjima (UEFA liga) u prethodne dvije sezone (2018/2019. i 2019/2020. godina), da raspolaže stadionom opremljenim digitalnim semaforom i „plutajućom trakom“, da raspolaže stadionom najmanje 8.000 sjedećih mjesta i sa najmanje 1.000 natkrivenih sjedećih mjesta. **Prema**

podacima Nogometnog saveza BiH, samo NK Zrinjski ispunjava ove uvjete na području Mostara. Napominjemo da HŠK Zrinjski Mostar nije redovito izmirivao obveze za isporučenu električnu energiju i Društvo je utužilo neizmirena potraživanja (350.115 KM) iz ranijeg razdoblja, a tenderskom dokumentacijom nije uvjetovano da pravo učešća imaju ponuđači sa izmirenim obvezama prema Društvu. Ovim načinom utvrđivanja uvjeta ponude i ograničavanjem samo na područje Mostara, u kojem samo jedan ponuđač ispunjava uvjete, narušava se načelo konkurencije, a samim tim i mogućnost ugovornih organa da postignu najveću vrijednost za svoj novac, s obzirom na to da Društvo svoje poslovanje obavlja na širem teritoriju Federacije BiH. Ovim postupkom nabave nije osigurana pravična i aktivna konkurencija svih ponuđača, niti je predmetna nabava definirana na stvarnoj konkurentskoj osnovi, što nije sukladno člancima 3. i 54. stav 9. Zakona o javnim nabavama.

Plan javnih nabava tijekom godine mijenjan je i dopunjavan više puta, i samo je jednom uvećana vrijednost predviđenih nabava za 14.214.150 KM. Zbog velikog broja izmjena Plana ne možemo potvrditi da se prilikom njegovog sačinjavanja poklonila dužna pažnja i da su se nabave planirale za cijelo razdoblje za koje se donosi, sukladno financijskom planu, na način propisan člankom 17. Zakona o javnim nabavama. Pored toga, Društvo nije osiguralo pravičnu i aktivnu konkurenciju svih ponuđača kod javne nabave usluga reklamiranja, kako je propisano člancima 3. i 54. stav 9. Zakona o javnim nabavama.

Preporuke:

- *planiranju javnih nabava pristupiti sustavno i definirati potrebe za cijelo razdoblje za koje se donosi, sukladno financijskom planu i na način propisan člankom 17. Zakona o javnim nabavama,*
- *postupak javnih nabava usluga reklamiranja Društva putem nogometnog kluba provoditi sukladno procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama u dijelu osiguranja pravične i aktivne konkurencije svih ponuđača, a kako je propisano člancima 3. i 54. Zakona o javnim nabavama.*

9. SUDSKI SPOROVI

Društvo je 9. 2. 2021. godine imenovalo povjerenstvo za rezerviranje sredstava po sudskim predmetima čija je obveza bila da izvrši popis svih sudskih sporova koji se vode na 31. 12. 2020. godine. Nakon popisa dostavljeno je izvješće o radu povjerenstva koje u prilogu sadrži detaljne popise sudskih sporova po organizacijskim jedinicama, te je dan prijedlog za rezerviranja po sudskim sporovima i za ukidanje rezerviranja. Prema podacima povjerenstva za popis, na 31. 12. 2020. godine u Društvu su aktivni sudski sporovi po organizacijskim jedinicama ukupne vrijednosti svih sporova u iznosu od 46.274.944 KM, i to:

ORGANIZACIJSKA JEDINICA	KM
Direkcija Društva	4.134.703
Proizvodnja električne energije	39.783.167
Distribucija električne energije	1.667.554
Opskrba električnom energijom	689.520
UKUPNO	46.274.944

Pored navedenih sudskih postupaka, Društvo ima i pet koji se vode protiv Aluminijski d.d. u ukupnoj vrijednosti od 228.879.864 KM, tako da je ukupna vrijednost svih sporova na nivou Društva 275.154.808 KM.

Na bazi procjene, ukupna rezerviranja za pokrenute sudske sporove iznose 17.626.498 KM, osim za sporove protiv Aluminijski d.d., za koje su izvršene ispravke vrijednosti potraživanja.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Društvo je 22. 7. 2021. godine dostavilo komentar na Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2020. godinu. U njemu su navedena neslaganja na nalaze koji se odnose na: evidentiranje ispravke vrijednosti izravno na kapital, isplatu toplog obroka, regresa i naknade za vjerske blagdane, davanje pisanog ovlaštenja Nadzornog odbora kod otpisa potraživanja, plaćanje za nepovučena sredstva po međunarodnim kreditima, provedeni popis, provedene javne nabave, a navedeni su i ostali komentari koji se odnose na tehničke greške.

Prihvaćena su i u Izvješće inkorporirana obrazloženja vezana za tehničke greške koje se odnose na člana Uprave te naknadu toplog obroka i naknadu zaposlenima (regres i vjerski praznici), koje su isplaćivane sukladno sporazumu sa sindikatom i shodno Granskom kolektivnim ugovoru elektroprivredne djelatnosti u FBiH, ali ukazujemo na to da su naknade isplaćene značajno iznad porezno dopustivih, a da Društvo prilikom isplata nije uzelo u obzir značajan pad prihoda u odnosu na prethodnu godinu.

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću, za što dajemo sljedeća obrazloženja:

- U vezi s izvršenom ispravkom vrijednosti potraživanja od kupca Aluminij d.d. Mostar na teret kapitala primjenom MRS-a 8 — Računovodstvene politike, promjena računovodstvenih procjena i pogrešaka, u komentaru je navedeno da dio duga za 2019. godinu (39.462.779 KM) nije ispravljen u toj godini jer je izvršena procjena, odnosno usvojen je plan restrukturiranja Aluminija d.d. Mostar, na temelju kojeg su očekivali naplatu određenih faktura. Društvo je utvrdilo određene informacije koje su davale mogućnost naplate dijela potraživanja. Kako se u 2020. godini nije dogodila niti jedna uplata Društvo je evidentiralo ispravku vrijednosti potraživanja na teret kapitala u ukupnom iznosu od 99.192.526 KM, primjenom navedenog standarda. U komentaru je navedeno da je dug nastao u prošlim godinama i da je ispravka izvršena kako nalaže MRS 8 točka 46. prema kojoj se ispravka greške iz ranijeg perioda isključuje iz dobiti ili gubitka perioda u kojem je otkrivena.

Društvo nije adekvatno primijenilo MRS 8 — Računovodstvene politike, promjena računovodstvenih procjena i pogrešaka, jer je u komentaru potvrđeno da se na temelju izvršene procjene Društva očekivala naplata određenih faktura, te da je izvršen samo dio ispravke vrijednosti potraživanja u 2019. godini. Sukladno MRS-u 8, procjene se vrše na svaki datum bilance, na temelju relevantnih informacija, a točkom 34. propisano je da se procjena možda mora promijeniti ako nastupe promjene okolnosti na kojima se zasnivala ili kao rezultat novih informacija, dok je točkom 38. dalje propisano da promjena računovodstvene procjene može utjecati samo na dobit ili gubitak tekućeg razdoblja. Po svojoj prirodi, promjena procjene se ne odnosi na ranije razdoblje i nije ispravljanje greške.

Također, točkom 53. propisano je da kada se ispravljaju greške iz ranijeg razdoblja, ne smiju se koristiti nova saznanja, a napominjemo da je Društvo izvršilo ispravku na temelju saznanja iz 2020. godine (trenutak kada je kupac prestao uplaćivati dug). Prema točki 42., pogreške prethodnog razdoblja ispravljaju se u prvom setu financijskih izvješća prepravljajanjem usporednih iznosa za prezentirano prethodno razdoblje u kojem je greška nastala. Stoga Društvo nije izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja sukladno Pravilniku o računovodstvenim politikama i MRS-u 8 — Računovodstvene politike, promjena računovodstvenih procjena i pogrešaka, zbog čega nisu prihvaćeni komentari.

- Za značajne poslovne događaje potrebna je odluka Nadzornog odbora, kao i za izvršenu ispravku potraživanja, jer je to izravno utjecalo na iskazani kapital koji je 90% u vlasništvu Federacije BiH.
- Vezano za plaćanje taksi za nepovučena sredstva po inozemnim kreditima u Izvješću su navedeni iznosi isplaćenih taksi i ukazano je na to da se aktivnosti ne odvijaju sukladno planiranoj dinamici i prema zaključenim ugovorima.
- Popisom potraživanja i obveza nije utvrđeno njihovo stvarno stanje i nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

- Vezano za procedure javnih nabava u Izvješću je ukazano na veliki broj postupaka u kojima je pristigla samo jedna ponuda, a s druge strane upitno je financiranje nogometnih klubova putem reklame, koji imaju neizmirene obveze prema Društvu.
- U Izvješću su dani podaci za potraživanja Aluminijska d.d. Mostar iz Ugovora, Aneksa ugovora i sudske nagodbe. Pored toga, ukupan iznos sporova koji se vode u Društvu u Izvješću je dan prema pregledu popisa povjerenstva.

**Koordinatorica Sektora
za financijsku reviziju u
Sektoru javnih poduzeća**

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Katica Galić – voditeljica tima

Edin Branković – član tima

Adisa Šahović – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravne osobe: JP „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	310.005.270	465.146.918
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	305.706.106	459.226.854
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	12.632
4	Ostali poslovni prihodi	4.299.164	5.907.432
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	313.574.013	412.378.503
1	Nabavna vrijednost prodane robe	66.953.455	139.838.915
2	Materijalni troškovi	4.762.215	5.083.272
3	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	100.947.270	99.472.889
4	Troškovi proizvodnih usluga	39.196.648	45.366.873
5	Amortizacija	61.175.036	61.853.394
6	Troškovi rezerviranja	5.206.050	9.196.030
7	Nematerijalni troškovi	35.333.339	51.567.130
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	0	52.768.415
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	3.568.743	0
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Financijski prihodi (od 1 do 6)	1.824.177	1.250.192
1	Financijski prihodi od povezanih pravnih osoba	0	0
2	Prihodi od kamata	1.188.506	1.250.192
3	Pozitivne kursne razlike	634.537	0
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od sudjelovanja u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali financijski prihodi	1.134	0
V	Financijski rashodi (od 1 do 5)	4.359.783	8.765.521
1	Financijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim osobama	0	0
2	Rashodi kamata	4.359.783	8.519.402
3	Negativne kursne razlike	0	246.119
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali financijski rashodi	0	0
VI	Dobit od financijskih aktivnosti (IV-V)	0	0
	Gubitak od financijske aktivnosti (V-IV)	2.535.606	7.515.329
VII	Dobit od redovite aktivnosti (III-VI) > 0	0	45.253.086
VIII	Gubitak od redovite aktivnosti (III-VI) < 0	6.104.349	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	15.066.960	23.271.084
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	85.346	73.401
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	2.220.842	2.160.353
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	12.760.772	21.037.330
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	4.365.402	53.069.025
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	39.057	655.930
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	34.733	36.515
7	Rashodi na osnovu zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi na temelju ispravaka vrijednosti i otpisa potraživanja	4.024.701	51.940.597
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	266.911	435.983
XI	Dobit na temelju ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	10.701.558	0
XII	Gubitak na temelju ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	29.797.941
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	1	6.286
2	Rashodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	162.602	490.218
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	162.601	483.932
1*	Prihodi na osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravaka neznačajnih grešaka iz ranijih razdoblja	4.710	18.069
2*	Rashodi na osnovu promjena računovodstvenih politika i ispravaka neznačajnih grešaka iz ranijih razdoblja	3.617.435	12.516.860
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	821.883	2.472.422
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	0
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi razdoblja	0	0
2**	Odloženi porezni rashodi razdoblja	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi razdoblja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	821.883	2.472.422
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
XXI	Neto dobit razdoblja (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	821.883	2.472.422
XXII	Neto gubitak razdoblja (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	0
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK	0	0
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit razdoblja (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	821.883	2.472.422
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit razdoblja (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	0	0
	Neto dobit/gubitak razdoblja prema vlasništvu (XXI ili XXII)	821.883	2.472.422
	a) vlasnicima matice	821.883	2.472.422
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Neto dobit/gubitak razdoblja prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	0	0
	a) vlasnicima matice	0	0
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Zarada po dionici:		
	a) obična	0	0
	b) razdijeljena	0	0
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	2.212	2.194
	- na bazi stanja krajem mjeseca	2.203	2.176

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 26. 2. 2021. godine.

Direktor
Marinko Gilja

Bilanca stanja na 31. 12. 2020. godine					
Naziv pravne osobe: JP „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar					
1	2	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
A K T I V A					
	A) STALNA SREDSTVA I DUG. PLASMANI (od 1 do 8)	1.833.408.119	759.107.455	1.074.300.664	1.097.942.643
1	Nematerijalna sredstva	16.556.738	10.204.891	6.351.847	4.688.303
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	1.815.696.307	748.031.328	1.067.664.979	1.092.969.323
3	Investicijske nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	17.106	0	17.106	17.106
6	Dugoročni finansijski plasmani	1.137.968	871.236	266.732	267.911
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	485.665.980	411.193.095	74.472.885	191.595.750
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	14.204.375	6.892.084	7.312.291	8.948.832
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	471.461.605	404.301.011	67.160.594	182.646.918
	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	2.319.074.099	1.170.300.550	1.148.773.549	1.289.538.393
	II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna aktiva	397.007.933	0	397.007.933	642.147.977
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	2.716.082.032	1.170.300.550	1.545.781.482	1.931.686.370
P A S I V A					
	A) KAPITAL (od 1 do 10)			752.279.405	850.650.048
1	Osnovni kapital			736.166.001	736.166.001
2	Upisani neplaćeni kapital			0	0
3	Emisiona premija			0	0
4	Rezerve			161.841.879	168.996.569
5	Revalorizacijske rezerve			0	0
6	Nerealizirani dobiti			0	0
7	Nerealizirani gubici			0	0
8	Neraspoređena dobit			821.883	2.472.422
9	Gubitak do visine kapitala			146.550.358	56.984.944
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			0	0
	B) DUGOROČNA REZERVIRANJA			124.248.246	130.261.158
	C) DUGOROČNE OBVEZE			189.806.168	220.262.486
	D) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE			0	0
	E) KRATKOROČNE OBVEZE (od 1 do 8)			78.490.136	84.519.751
1	Kratkoročne finansijske obveze			34.822.189	37.051.069
2	Obveze iz poslovanja			25.503.385	28.266.507
3	Obveze iz specifičnih poslova			0	0
4	Obveze na temelju plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih			8.187.029	7.715.889
5	Druge obveze			22.734	30.194
6	Obveze za PDV			4.793.353	5.564.285
7	Obveze za ostale poreze i druge dažbine			5.161.446	5.891.807
8	Obveze za porez na dobit			0	0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			3.949.594	3.844.950
	G) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE			0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			1.148.773.549	1.289.538.393
	II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna pasiva			397.007.933	642.147.977
	UKUPNO PASIVA (I+II)			1.545.781.482	1.931.686.370

Uprava je pripremila finansijska izvješća i odobrila ih 26. 2. 2021. godine.

Direktor
Marinko Gilja

Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravne osobe: JP „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za razdoblje		821.883	2.472.422
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	1.009.257	837.408
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	60.165.779	61.015.986
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	(46.289)	582.529
6	Usklađenja na temelju dugoročnih financijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizirani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	0	0
9	Ukupno (od 2 do 8)		61.128.747	62.435.923
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	1.636.541	(482.938)
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	9.751.770	(32.891.047)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	11.404	2.289.929
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	(29.074)	38.772
14	Povećanje (smanjenje) obveza prema dobavljačima	+ (-)	(3.104.463)	(18.803.473)
15	Povećanje (smanjenje) drugih obveza	+ (-)	(137.856)	(22.715.617)
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	1.045.204	(72.247)
17	Ukupno (od 10 do 16)		9.173.526	(72.636.621)
18	Neto gotovinski tijek od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)		71.124.156	(7.728.276)
B. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Priljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)		1.189.686	1.271.274
20	Priljevi na temelju kratkoročnih financijskih plasmana	+	0	0
21	Priljevi na temelju prodaje dionica i udjela		0	0
22	Priljevi na temelju prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Priljevi na temelju kamata	+	1.188.506	1.250.192
24	Priljevi od dividendi i sudjelovanju u dobiti	+	0	0
25	Priljevi na temelju ostalih dugoročnih financijskih plasmana	+	1.180	21.082
26	Odljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)		38.265.804	28.342.835
27	Odljevi na temelju kratkoročnih financijskih plasmana	-	0	0
28	Odljevi na temelju kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odljevi na temelju kupovine stalnih sredstava	-	38.265.804	28.342.835
30	Odljevi na temelju ostalih dugoročnih financijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		37.076.118	27.071.561
C. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ FINACIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Priljevi gotovine iz financijskih aktivnosti (od 34 do 37)		17.504.660	94.975.702
34	Priljevi na temelju povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Priljevi na temelju dugoročnih kredita	+	4.973.926	82.880.250
36	Priljevi na temelju kratkoročnih kredita	+	10.483.675	8.760.363
37	Priljevi i na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	+	2.047.059	3.335.089
38	Odljevi gotovine iz financijskih aktivnosti (od 39 do 44)		57.613.132	59.754.375
39	Odljevi na temelju otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odljevi na temelju dugoročnih kredita	-	44.554.356	47.043.950
41	Odljevi na temelju kratkoročnih kredita	-	10.483.675	8.760.363
42	Odljevi na temelju financijskog lizinga	-	0	0
43	Odljevi na temelju isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odljevi na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	-	2.575.101	3.950.062
45	Neto priljev gotovine iz financijskih aktivnosti (33-38)		0	35.221.327
46	Neto odljev gotovine iz financijskih aktivnosti (38-33)		40.108.472	0
47	D. UKUPNI PRILJEVI GOTOVINE (18+31+45)		71.124.156	35.221.327
48	E. UKUPNI ODLJEVI GOTOVINE (18+32+46)		77.184.590	34.799.837

49	F. NETO PRILJEV GOTOVINE (47-48)		0	421.490
50	G. NETO ODLJEV GOTOVINE (48-47)		6.060.434	0
51	H. Gotovina na početku izvještajnog razdoblja		13.011.304	12.589.814
52	I. Pozitivne kursne razlike na temelju preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike na temelju preračuna gotovine	-	464	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog razdoblja (51+49-50+52-53)		6.950.406	13.011.304

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 26. 2. 2021. godine.

Direktor
Marinko Gilja

Izvešće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2020. godine								
Naziv pravne osobe: JP „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar								
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalor. rezerve	Nerealizirani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2018. god.	736.166.001	0	0	192.731.559	(80.719.934)	848.177.626	0	848.177.626
2. Efekti promjena u račun. polit.	0	0	0	0	0	0	0±	
3. Efekti ispravaka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (1 ± 2 ± 3)	736.166.001	0	0	192.731.559	(80.719.934)	848.177.626		848.177.626
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizirani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvješća u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	2.472.422	2.472.422	0	2.472.422
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	(23.734.990)	23.734.990	0	0	0
10. Objavljene dividende i dr. oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i dr. oblici pov. ili smanj. temeljnog kap.	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2019. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8±9-10+11)	736.166.001	0	0	168.996.569	(54.512.522)	850.650.048	0	850.650.048
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravaka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovno iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god. (12 ± 13 ± 14)	736.166.001	0	0	168.996.569	(54.512.522)	850.650.048	0	850.650.048
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nereaizirani dobiti/gubici po temelju fin. sred. Raspolož. za prod.	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođ. Fin. izvješća u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	821.883	821.883	0	821.883
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	(7.154.690)	7.154.690	0	0	0
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	99.192.526	99.192.526	0	99.192.526
22. Emisija dion. kapit. i drugi oblici pov. ili smanj. osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31. 12. 2020. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	736.166.001	0	0	161.841.879	(145.728.475)	752.279.405	0	752.279.405

Uprava je pripremila finansijska izvješća i odobrila ih 26. 2. 2021. godine.

Direktor
Marinko Gilja